

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Praedicatorum Friburgensium lector - Cod. Ettenheim-Münster 191

Weisser, Philipp

[S.l.], 1628-1929

Quaestio prima proaemialis

[urn:nbn:de:bsz:31-117415](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117415)

Quaestio prima Prooemialis.

Quoniam recte et fructuosè docendi ordo
iuxta Artes præcepta, et ceterum scholarum
usum expostulat, ut ante cuiuscunque scilicet
traditionem aliqua quasi principia, sine
ut Graeci nominant Prolegomena, quae
habenda scilicet existant, essent, affectiones
causaeque demonstrant, præmittantur: Nos
de Artibus optimi totiusque Philisophae Principis et Pa-
rentis monita contemnere, et utilissimam
illam à multis temporibus in eorum scholis et
Academiss continuatam consuetudinem
agnoscere, seu potius pro viribus sequi, et ei
studio amplecti videamur; antequam ad
Logicam, quam pro manibus habemus trac-
tatum pergeriamur, aliqua, quibus ut docet
Artes et An sit, quid sit, qualis sit, propter
quid sit logica, hoc est, quibus existentia, es-
sentia, proprietates et finis logica, eaque de
super à Deo Patre Lumini data fuerint
facilitate et claritate explicentur, necesse iudi-
cavimus præmittenda, Unde sit

i. posteriorum
cap: i.

Dub:

Dubium Primum. Utrum detur aliqua Facultas quæ nomine Logicæ nuncupetur.

Supponendum 1° Facultatem istam de qua profertur sermo nobis e instituentibus duplici noie coiter compellari.

1° Dicitur Logica à verbo græco λόγος, quod sicut eorum interpretatam sermonem tam in term quam exterum significat: eo quod ista facultas sermonem in ordine ad verum vel falsum dirigat.

2° Nominatur hæc facultas Dialectica, à græco verbo διαλέξασθαι, quod latine idem quod disserere e; quod tamen vocabulum non ita strictè e accipiendum ut argumentas sicut, quæ proprie munitur disserendi exercet, nomine Dialectica intelligatur; sed latius sumendum pro quacumque re manifestandi ignotum sine id quod si at definendo, sine diuidendo, sine argumentando. Hæc etiam Dialectica noie illam tamen huius facultatis pars quæ Topica e intelligenda: usus n. iam obtinuit, ut tota illa facultas

cultus quæ
erent di
fisi ge n
et nos cum
fui sumy
Suppon
natem, ad
de profert
Logica D
fui pntem
clara et fa
et cum ex
Logica A
intellec
lectur, ut
fionem, et
re, catoras
His sup
In quo cum
pntur. In
obis suas
dies mēd
ficus in m
abre: eo qu
Sed logica
fali modo

cultas qua modum recte et ordinate intelligentiam
ostendit, dialectica nuncupatur.
His ergo notis insigniri solet haec facultas, quibus
et nos cum de ea sermonem in sequentibus facere
turi sumus, promissuram utemur.

Supponendum est. Logicam aliam esse
naturalem, aliam artificialem, et de utraque posse
se praefens moneri debere.

Logica Naturalis est ipse noster intellectus, quae
sensu potens per lumen suum naturae in magis
clara et facili imperfecte in definire, dividere,
et unum ex alio inferre.

Logica Naturalis.

Logica Artificialis est habitus quidam
intellectualis acquisitus, tribuens intel-
lectui, ut facile et sine errore possit divi-
sionem, definitionem, et argumentationem efforma-
re, ceterasque suas operationes elicere.

Logica Artificialis,
alio qua?

His suppositis fit
Conclusio Prima

In quocumque homine datur Logica Naturalis.
In quocumque homine datur intellectus potens
obire suas functiones, efformare syllogismos, et
aliis modis ferendi; ostendere bonitatem illa-
tionis in magis clara et facili, imperfecte in
absque eo quod penetrat artificialem logicam.
Sed Logica naturalis nihil est aliud quam intellectus
tali modo constitutus. Ergo in quocumque homine
repe

reperitur logica nates. minor patet ex data de,
 sic logica nates. probatur maior. Qui cum, quan-
 tumvis rusticus eo ipso quod nates sit, habet vim
 apprehendendi, iudicandi, et suppositis iudiciis
 aliquid inferendi in manna facili et clara.
 Et in quocumque hoc reperitur intellectus po-
 tens afferre syllogismos et alios modos sciendi
 in parte in manna clara et facili. Consequenter patet
 quia hoc vis est ipse in se quatenus potens
 tales actus elicere. probatur autem. Cum cum, ipso
 natur iste syllogismus, et totum est magis sua parte,
 hoc est totum, quod est magis sua parte. Item iste
 vis hoc vivens, Petrus est homo, homo est vivens. Statim
 acquiescit et agnoscit vim illam; potens
 talem syllogismum lumine nati convincere, vi-
 cet artificium medi et figura syllogismorum
 non penetrat. Ergo qui cum, hoc est ipso
 quod nates sit, habet vim apprehendendi,
 iudicandi, et unum ex aliis inferendi. Ergo qui
 cum, homo habet Logicam Naturalem.
 Probatur Conclusio 2^a, ab experientia. Expe-
 rimur enim. et veram nos apprehendere, iudicare,
 discernere, definire, et dividere, quod datur
 aliqua potentia, mediante qua tales actus elici-
 mus: ab actu enim. ad potentiam bonam et consentiam,
 sed hoc potentia vocatur Logica naturalis ergo.

Conclusio secunda
 Præter naturam Logicam, datur etiam in
 aliquibus hominibus Logica Artificialis. Hoc

Hoc concluditur
 quod si quis
 le quodammodo
 dicitur aliquid
 sed potest
 male inferre
 erit, alio
 mirari. in
 dicitur potest
 figuram
 dicitur minor
 aliquid bene
 fides quod
 ad bonum vel
 bene inferre
 talis quod
 tu aliquid
 hic a habet
 vocat Logicam
 Probatur 2^a Co
 in antea et
 misse hinc
 extrahit, per
 errorum
 aliquid habet
 non habet be
 melius, inter
 rat cum m
 homo nisi h
 generalis

Haec conclusio ab acty admittit^r pbatury: haec
 rae 10. Quis potia indifferens ad bene vel ma-
 le operandum, debet ab aliquo habitu suprad,
 dicto determinari, & eam, ne erret, dirigat.
 Sed potia nra potia indifferens ad bene vel
 male intelligendum, qd ne in suis opaity
 erret, debet ab aliquo habitu virigi et deter-
 minari. ma: patet, qd nra sufficienter pri-
 dit acty potia indifferentibz, ut p opitum suum
 finem pfecte conseq mediantibz sc: habit-
 tibz. nimirum constat aperte in actu sc: nra
 aligto bene, aligto male, hoc e cum errore,
 falsas opaites elicere. qd a potia indifferens
 ad bene vel male operandum. consequentia
 bene inferitur qd alias nra in actu nra, ne
 satis pvidisset si non daretur aliqz habitus il-
 lu determinans ad bene recte operandum,
 hinc a habitus dirigens et determinans illu
 vocat Logica nati Artificialis.

Probat 2o conclusio ab experientia. Qui
 n. antea cum missis groerily et magna
 missiohene intelligebant indicabant et dis-
 cretibat, postea ceptis logica inluti aliqz
 errore distent, qd postea dicit in illis
 aliqz habitus a quo dirigant, quem antea
 non habebant, consequentia qd postea n.
 melius intelligunt. qd sunt aliqz de novo
 novo nil habent qd ne in pfecte intelli-
 garent ac antea, qd tu patet esse falsu.
 Amig

Inventores Logice.

Hinc Logice Artificiales non primi In-
ventores fuerunt Graeci quae ut aliarum
feram et actum, ita et Logica Inventa,
res falso et inanis gloriabantur. Neq;
Caledoni hanc ~~con~~ feram clarem primo
reppererunt ut falso et sibi adferre an-
dent, sed fuit a DEO rem omnia Procrea-
tore, in ipso mundi exordio primo nro
Parenti Adamo una cum reliquis seculis in-
fusa, a qua in filios ac posteris manu-
ant, tunc emq; longa annuiferie ad
Hebraeos, Caledaeos, Aegyptios Graecos et
Italos, aliasq; mundi naes & denudata,
quam Artes ne debita fraudetur laude
suo hinc in varias distinctam partes
in ordinem reduxit. tamq; mira ingenij
subtilitate in ventis, prius ptem auarit
et illustravit, ut q non in mente ipsi Inven-
torem et parenti Logica adferri opuerit.

Obijciens jo. Logica Natis & habitus
quidam generabilis per actus. qd non
erit ipse intely vel ipse inis intelligen-
di, consequens nates, qd ut an. Per multi-
plicatam actum generat habitus, sed ut
ho nates, eo ipso q ratios & abiq; pceptis
dialecticis prius a magro traditis, plures syl-
logos et diffinios, in pfecte tu, ostendit,
in ma notione et clarissima; qd per
illos actus generabilis utiq; habitus tunc ultra-
Sed

Sed ille ha-
cum actus
artificiales
et qd Logica
hinc per actus
R. Nates
maiorum
notus habitus
habitus
finitis ac
finitis ac
cens habitus
mini et q
capta hinc
maiorum
habitus fin-
fines qua
pouent
tam de ma-
tus nra in
nata tu
nates in p-
plicitate,
ipse disti-
Obijciens
nates ab
quos disti-
n. g. Philo-
in pntia
gita nates

Sed ille habitus non est logica artificialis
cum actus a quo causatur non sit etiam forma
artificialis logica. 2o. non est logica naturalis
et 2o. logica naturalis est habitus alius generis,
hinc per actus et non ipse intellectus noster.

R. Ad 2o. autem, ad partem & distinguendo
maiorem. Per multiplicatam actum generis
ratur habitus 2o. in potentia non est sufficiens
habitus finis vel eminentis ad obiciendum
similes actus, quod maius. 2o. adest suffi-
ciens habitus eminentis vel finis, nego
min: et causa minoris negativis quod quoniam
ex parte huius rei ex parte habitus in de,
monstrantur. 2o. n. demonstratio generis
habitu finis, sequentes vero demonstratio
fines quantumvis multiplicent nihil
prouent eo quod iam existat habitus per
terram demonstratam prout. Cum 2o. Vir-
tus nra in collectura eminentia et in
natura ad prouocandas tales discursus
nates in factis, licet sapienter iterum et mul-
tiplicentur, non generantur alius habitus ab
ipsa distincti.

habeat,

Obicies 2o. Intellectus noster sicut
noster absque directione alius habitus alius
quod discursus in maius alium fieri arum
n. g. Phitica natus. Et tu per hoc intellectus noster non
de phitica natus. 2o. nec debet vocari logi-
ca natus licet informet noster alius
dis

discursus in pfectis. mai. prob. qm n. hanc
per se in tm intem abiq. habitu phisice
in rebz naty saltem nuperte discurre
et minex qd ab ex cor modo loquendi, et
consequa bene niferi a paritate.

R. 70 Non est magna in conveniens
si naty si cerep phisica nates in capite populo.

R. 70. Noto consequam, disparitas e
inter in chura comparatu ad maam lo,
grica et ad maas aliam sciara. qd
maltu cum sit ex natu suu ap hauritus
in dicabim, et d. fursing, et pma et natu
e determi naty ad discursu, ad defies ad
dices, ad maas a. aliam sciara non e
determi naty ex pma natu. Vnde si sp.
ut discursu qd au nates nup pfectos
pt dicit logica natis, non vero phisica
aut mediana natis, qd ad maas haur
sciara non e ex natu suu determi,
naty.

Obi eies 70. Vbi non est esse error
ibi non e neq. habitus aliq. dirigens,
sed in ja opae mentis non est esse er,
ror, qd logica arte fructus non est neq.
ut dirigat intem saltem quo ad pman
sis opnem. ma: pnt qd ab nim. Ex hte
dicente, in his q fringit viter nup haurit
non ofringit error, sed aut sola fringitur
aut sola ignosantur. Id ja naty opae
R. fring

g. metaphice cog.
ullhuie -

Complex
error
R. Conco
de miram
error fal
edo mir
latis per
miram
rem in ja
noti m.

Du
Vtrum
tia v
Rea

Pro futu
celibz nta
et vnde
Logica
fruct
fructu
vnde, n
fruct m.

Complexa apprehensio, quod in ipsa non potest esse error.

R. Concedendo maiorem, et distinguendo minorem. In ipsa gratia mentis non potest esse error falsitatis per se, et complexam, cum eadem minorem. non potest esse error falsitatis per accidens et in complexi negatione minorem. potest vero Artes negant error, non in ipsa mentis gratia, negant tamen in non in.

Dubium Secundum.

Vtrum Logica sit Scientia
vel Ars. Et an sit
Realis vel Rationalis.

Pro futuri huius Dubij nota a. 70 diligentem
celebris illa Summa logica in Doctorem
et Utentem.

Logica Docens est illa quatenus
tradit precepta, et docet modum
faciendi, namque de ipso demonstrat.
Utens, vero est secundum quod actu con-
struit instrumenta faciendi; hoc est
secundum

Logica duplex.

Logica Docens.

Logica Utens.

solum quod in exercitiis definit, dicitur,
 et aristoteles aliam exercet in
 Logica tradit hanc in propria materia,
 quam in materia aliam sciam solum
 tres suas partes. Quae dixerunt contra
 quod una est logica huius solum partem topicam
 in doctorem et utentem dividenda est
 trans, non vero solum analyticam; appe-
 rentes uti denustratis in aliis sicut ad
 logicam non spectare, in ipsa a materia
 logica plane a doctrina non differre.
 Sed fallunt; eadem enim ratio de parte
 analytica est de logica. Probatur hoc
 ratio. Logica in parte demonstrativa
 docet modum demonstrandi, tradit precepta
 et regulas, solum quas debet fieri demon-
 strare. ergo proprium uti istis preceptis et regula-
 tis. consuetudo patet. frustra enim darentur ista
 precepta, et frustra doceret modum demonstrandi
 si non posset inde provenire alijs usq; cum
 logica docentis quasi finis sit, usq; recte
 suorum preceptorum, sed ille usq; spectat
 ad logicam, ergo logica potest dici utens, non
 huius solum partem logicam, sed et analy-
 ticam. Probatur illa minor. Usus demon-
 stratis solum forma ad nulla aliam sciam spec-
 tat quam ad logicam, ergo nulla alia illa
 ratio

ratio in forma
 illa usq; ad
 Nota 20.
 huius ratio
 tu utentem
 re, ergo in
 utentem
 dicitur de
 Cuius ratio h
 non habet
 si ergo ratio
 sine ut
 patet, ex ip
 patet quod
 ad aliquam
 materiam
 formas aliq
 et ratio huius
 Nota 30.
 ipsi. ergo
 solubet de
 dicitur de
 per demon
 huius supponit
 et Conc
 Logica do

zorem in tentione demonstratis, qd si derunt. qd
ille usq ad logicam proficitur.

Nota 20. Logica cum non habet utem,
tem passivam tm, quasi si alia facta
tm utantur qd ceptis eis, sed de utens acti-
ve, qd intra suam artem et extra illam
utitur qd ceptis et applicat illa definiendo,
dini dendo, arguto de eoty rebz vate formae.
Cuius ratio hanc esse pot. qd logica utens e
nery habitus existens in potentia operativa, nctm
fi: qd ordinat ad aliquem actum, qd neutrum prof-
fuit de utens, sed et active, qd sequitur
patet, ex ipsa natura habitus, existentis in
potentia operativa et ff operatur. ordinatur
ad aliquam operem, nem tm & alias factas
mam pstate logica in quam ipsa suas
formas definit, dicit, et argutas introduceat.
et vate huius introducti omis de logica utens.

Nota 30. Quod facta possit dupliciter ac-
cipi. 1o qd quoniam rei cognoscere quomodo,
solubet ad facta. 2o vero magis stricte
et proprie qd habitus quodam certo et evidenti
per demonstrationem arguto.

His suppositis fit,

Conclusio Prima
Logica docens nery et proprie scientia
Hanc

Logica Utens
sumitur Passi-
ve, et Active.

Probatur.
Logica Utens qd.

Scientia duplex.

i. priorum.

Probatur
quod Logica
docens sit
Scientia.

Hoc est Artus; D. Thomas. 4. metaph. c. 4.
Alberti cap. j. in Porphyrium; et Multorum
aliorum.

1. Probatur a. rae. 1o. Logica est habitus
per demonstratorem acquisitus. 2o. est vere et
proprie scientia. consequenter patet ex ipsa rae
scientia. ante probatur. Hoc est vera demonstratio
de qua est unum aptum in epi multis, et
predicabilia, sed unum est unum aptum in epi
multis; 3o. est predicabile. 4o. generalis scientiam,
sed non aliam quam logicam, 5o. logica est
habitus acquisitus per demonstratorem, et est scientia.
Probatur quod sit vera demonstratio; ut demon-
stratorem tria petuntur; scilicet principia,
et passio. Sed hoc tria tollit per se igitur
3o. est vera demonstratio. ma. patet ex ipsa
rae demonstratio, min. et clara est, scilicet
n. unum. principium est definitio; unitas.
passio est predicabilitas. 3o.

2. Probatur 2o. Conteritur. In Logica dantur
multae conclusiones ex causis et principiis
deductae, quibus certum est status apertum,
sed non per habitum opinionatum, neque per habitum
hunc primum principium nullo modo nobis
conferri sunt. Neque per artem aliquam
proprie

Proprie
habitu sui
logica est
Concl
Logica
est vera
conteritur
Probatur
scilicet
scilicet
cognoscitur
opinionem
partem
necesse
quod ex
scilicet
Scientia
vras per
Concl
Logica
est vera
Hoc conteritur
poterunt in
la rae scientia

omne quod dicitur partibili. quod per aliquem
habitu scientificum quod non potest esse aliis quam
logica artificialis docens.

Conclusio secunda.
Logica Docens solum partem
grammaticam, et sophisticam
est vere et proprie scientifica.

Probat. Scia est certa cognitio rei per
suam causam, sed in parte topica et
sophistica datur talis cognitio, quod con-
stat vere. quod ubi min. In parte topica
cognoscitur quod fitum topicy generet
opinionem quod procedit ex probabilitate, in
parte sophistica quod fitum apparens quod
necesse errorem seu fallaciam quod tunc
procedit ex apparentibus, sed iste error
fuit certe, et per causas, ut patet; quod sunt
scientificae. Ergo Logica et solum haec
duas partes est vere et proprie scientifica.

Conclusio tertia.
Logica Utens quatenus Utens non
est scia.

Haece contra a. eius, et solum hanc forte
poterunt intelligi. Auctores illi quod logicam
a ratione sua excludunt; et probatur ratione.

Omnis

Logica Do-
cens Topica,
et Sophistica
est et scia.
Scia Defio.

Probatur
quod logica
utens non sit
scia.

1. Omnis scia debet verificari in certa et determi-
nata genere rerum, vel y idem e.
debet habere certam et determinatam
manam; sed logica utens quatenus utens,
non verificat circa determinatam rem,
sed vagatur per modum omnia sciam quod
non e scia. Quod nini: omni omnia possunt
fieri, destruere similes, defectus, arguentis.
Sed huc destruitur e logica utens ut
utens, quod logica utens non tota de-
terminata manam et quod non scia.

2. Probatur 2o. Omnis scia demonstrat
passiones de se, sed logica utens
non demonstrat passiones de se.
quod non e scia. Quod nini: logica
utens destruit modum discernendi, ut
super dictum e. Sed hoc non e demum,
quod passiones de se, sed potest
iam illas demonstratus supponere. quod.

Secundo quaesito in titulo huius
proposito, antequam respondere eam nini e.

Artem prope huius accipi.
quod stricte et simpliciter. quod habitum quodam
alium quod situm rectam rationem factum,
quod post operationem maneat sensu by subiectum.
Ut ars futura, pictoria. et solent huius modum
accepta sic definiiri quod scilicet

Sub Recta

Ars sumitur huius
obiter.

1.

Sic recta
Communi
tractus huius
se abingit
2o sumit
extremum
cunctis
ut ars
3o solent
quodam
modum
quodam
hominis et
actiones
quod necesse
Ars e
his unus
modo co
tae finem
Huius propositi
Logica
Ars sumit
nini e
Per
Lingua T
Rus. Ne

Sit recta ratio factibilium. hoc est,
Eorum quae per factionem fiunt.

20. Tractio est illa operatio quae operis aliquid post
se relinquit, ut dicitur in libro 6. Ethic. cap. 5.

Tractio quod?

20. Junctio latius quae habitus quodammodo se
extendit ad actiones exteriores vel tran-
sientes quae nullum post se operis relinquit,
ut ars bene factandi, cantandi &c.

2.

30. Potest ars junctio latissime per habitum
quodammodo se extendit non tamen ad acti-
ones exteriores quae nullum post se operis relin-
quunt, sed et per ut se extendit ad in-
ternas et immutabiles quales sunt
actiones intellectuales et voluntarias, recta
quae accepti suum Describitur sic.

3.

Ars est habitus multis praecep-
tis constantis certa quodammodo
modo comprehensibilis ad aliquem in-
terum finem utilem tendentibus.

Definitio
Artis.

Hic ponitur sit, Conclusio quarta

Logica non tunc scia, sed et

ars sunt quidem et similitudini

namque hanc contrarium d. the. et aliorum.

Primum Enumeratio.

Lingua. Tropus. Ratio. Numerus. Tonus. Angulus. Astra.
Rus. Nemus. Arma. Faber. Vulnera. Lana. Rates. /

Probat

Probatum est. His habitibus speculative
 ordinatis ad aliquam partem rationis, quod dicitur
 ars forma quod est similitudo numerica, sed logica
 est habitus speculative ordinatus ad aliquam
 partem rationis officinalem, ut ad constructionem
 syllogismi, definitionis, et similes, quod logica est ars
 forma quod est forma quoniam cum similitudo
 finem. quod non non sit propria ars quod est
 recta ratio factibilium, patet. quod ars huius
 modo sumpta dirigit factibilem quod est
 actionem externam ^{rationis} ut patet se ergo
 aliquid, sed hoc non facit logicam. quod
 non erit propria ars.

Alii habitus dirigentes actiones quasdam
 exteriores quod nullum quod patet se relin-
 quunt, videlicet stricte non quod sunt dicitur
 artes, magis tamen accedunt ad rationem
 artis, quod illorum actiones sunt magis
 practice, ars a propria est stricte est habitus
 practicus.

Hanc sententiam quodammodo intelligunt
 sunt de logica utentem, quod illa sit ars forma
 quod, negant vero de logica docente.
 qui quidem dicitur logicam utentem
 autem nominant forma quod est similitudo
 ratiocinatio, recte sentire non debentur,

ga
 7

Logica Utens
 dicitur Ars.

ga logica
 Tugrcales
 m...
 f...
 ut ars d
 suana.
 ga tu logi
 f...
 consist ne
 q...
 d...
 n. habitus
 la quod
 ga logica
 f...
 logi cum
 non non
 logica ut
 ga spe cu
 f...
 ga, ad ce
 tu n...
 docens out
 ga docet d
 f...
 m...
 f...
 logically

Ratio cur?

ga logica utens introduct suas formas
logicales in opato nullo, inquam in
manuificent alio arte introducent
suas formas in manu extemam
ut ars edificatoria, pictoria, et scul-
ptura. go bene pot dicit ars formae,
ga tu logicam doctorem nulla rati et
formae quid et similitudine arte
consent nominanda, non placet.

Et in primis ga logica docteri competit
descriptio artis formae acceptiorem. &
n. habet multos conceptus constans, et
ta quendam metodo comprehensio.
go logica et docens et ars improprie et
formae quid. 2o. Non e manet ratio quare
logica utens in arte non cupent
non vero doctorem, illes n. formae illes
logica utens et ars, ga efficit quodam
moda speculativa et ad illa ordinatur,
sed et logica docens, ordinatur ad illa
moda, ad constructione si formae, et alio,
in instrumentum sciendi. go et logica
docens aut si eundem a ars, saltem formae go,
ga docet et transit ista concepta rati quae
vum logica utens illa in opato mentis
introducendo et ars. 3o. Logica utens
formae doctrina potest et ubi istis conceptis
logicalibus, go potest pot dicit ars factae
formae

Logica Docens
est Ars.
Probatur 1.

2.

3.

by speculativa
ratio pot dicit
inquit logica
ars ad abstram
formae
logica et ars
in similitudine
in ars potest
ga ars
est
logica. go
non quare
et se rati
similitudine
ad rati
non magis
obstaculo
selle quid
sit ars formae
docente.
dubium
similitudine
dubium
ga

scdm quid, et ipsa doctrina tradens
modum utendi, pot dici ars. alias illa
artificialis constructio non est arte,
sed ex fieri aut alio habitu dicitur
procedere.

Conclusio Quinta

Logica non est Sciē Realis sed
Rationalis.

Ante p̄tatem huius cōtēntis nota 20.

Quid sciē in genere autis ut habitus
et accidens & de prima p̄te generalitatis
ē nēm ens reale accidentale. In gene-
re vero scibilis aut intelligibilis, tra-
hit suā formalitatem ab ob̄, reatū
vel ratiō, q̄dō ob̄m ē ens reale, vel ratiō.
Et quamvis s̄s sciē p̄tē dicit Realis
subiectivē effectivē, q̄dō in sciē
Inym in subiecto, et ab om̄a Inym a
sciē effectivā obiectivā in aliā d̄
reale, aliā ratiō.

Nota 20. Quod ratiō multis modis hi-
catur q̄ dicitur, ut h̄ d̄ ratiō dicitur
20. Effectivē, sic ut id d̄ ratiō, q̄dō a ratiō
confectū. 30. Subiectivē sic tōm habitus
q̄ sunt in ratiō, ratiō. 40. d̄ dicitur
sic

se habity dirigentes ratem in suis opibz sicut rates.
 50 Obiective se: ut quod versatur circa ratem
 aut circa ens ratio hinc circa brechtum.

Probatur modo conclusio. Scia sumit denomi-
 nationem, distinctionem, specificam suam ab
 dicto, sed etiam logica est ens ratio ut videbitur
 infra. 50 logica nominanda est scia ratio.

Pro q. logica non
 sit scia ratio,
 sed ratio.

Pro 20. Illa scia ratio, quae dirigit actus
 rates, sed logica dirigit actus rates, 50 est di-
 versa scia ratio. Alii nota logicam
 non considerare actus ratio sicut substantiam et
 entitatem physicam, hoc n. ad sciam
 animasticam spectat, sed considerant illos
 in ordine ad formam quandam logicalem,
 de qua latius in sequentibus.

Obiective 50 contra iam conuenit. Multa
 sciendi non est scia, sed logica docens et modus
 sciendi. 50 non est scia. max: e. h. 2. meta:
 cap: ultimo ubi ait absurdum esse quere sciendum
 et modum sciendi simul. patet enim: logica
 tradit precepta sciendi et per modum sciendi se:
 Defin,

deus, diuina, arguem. go e modo sciendi.

R. Concedendo mai: et negato min. ad statum
 N. concedendo aut, et negato consequens; solum
 n. sequitur quod logica docens tradat cogni-
 tionem modi sciendi; aliud n. e. q. modum
 sciendi, aliud e. q. cognitionem modi sci-
 endi. Logica docens vere e. cognitio et qui-
 dem scientifica modi sciendi, non tamen
 e. modo sciendi. Et q. logica str. modo
 sciendi intelligenda e. hoc obicitur,
 non tamen fructus. sed denominat quae-
 dam facta ab obiecto q. modo sciendi.

Obi. c. 2. Scia e. de rebus necessariis
 et perpetuis, et non de contingentibus q. fiunt a nobis,
 sed logica non e. de rebus necessariis et perpetuis,
 sed tm. de rebus tm. de rebus contingentibus q. fiunt
 a nobis; go non est scia. maior e. p. h. i.
 6. Metaph. cap. 3. p. om. logica agit de
 deo, diuina, et arguem, sed hae. om. p. ut non q. fi-
 ent a nobis: go logica non est. de rebus ne-
 cessariis et perpetuis, sed tantum de con-
 ting.

in p. h. i.
 R. Concedo
 ad arg. p. h. i.
 Logica e. d.
 Sci. con. d.
 con. n.
 diff. n.
 in co. p. ut
 minorem.
 q. n. i. h. i. m.
 plane nec.
 si aut. n.
 ad scia p.
 hab. d. n. i.
 q. d. n. i.
 de h. i. h. i.
 nec in scia
 d. n. i. m. o. p.
 res p. h. i. n.
 de illis t. p.
 Obi. c. 2.
 circa res
 om. nec. e.
 n. nec. p. h. i.
 ens, sed tm.
 scia nec.
 nec. e. p. h. i.

ens nempe et fructus sed logica hoc non
habet, ut patet ex eo non ens vere et simpliciter
scilicet scia.

R. Considerando autem et ratio quod sequitur
ad eius partem. Et ratio magis
Est expressa instantia in Arithmetica
et Geometria, quae sunt vere et simpliciter
scia licet desint in ente formae
nempe in accidente numero, et magis
nitidissime quare et logica est vere
et simpliciter scia licet ens ratio non
sit nempe ens nec fructus. Vbi nota
quod omnia sciantur per simpliciter
fieri. Et in ratione ens. Et in ratione
scilicet, ut ergo scia sunt vere et simpliciter
placiter tales non habent ab otio
modo modo quod dicitur sed et modo.
Et cum ens ratio quae logica omnia sit
vere et simpliciter scilicet, hinc in vere et simpliciter
placiter propria, propria, propria et sciantur.
Logica est vere et simpliciter scia.

Obiicitur 70. Contra zann. Coniectum
Logica docens et utens sunt idem habity,
sed logica docens a scia ut dicitur
ergo et logica utens.

Aoe

Hoc arguit
an logica
ad utentem
duas logi
pro exp
Si logica
mentis a
cum non
a se dicitur
Primum re
fort re y
Nam in
vix in
habiter pro
ergo an y
ergo et in
scilicet ens
logica utentem
scia utentem
videtur a
dicitur si
ca docentem
realiter a
ratio ratio
dicitur fructus
sunt fructus
sciantur ergo
ergo non utentem
aliqui eo ipso

Hoc argum. petit explicatum illis subij.
an logica docens sit distinctly habitus
ab utente, et e contra. An vero illud
duae logicae sunt uny et idem habitus
Pro explicat. nra sententia nota.

Si logica utens formatur p ipsius instrum.
mentis a se effectus se: q dicitur, dicitur
cum nomen eae forme tribuat effectui
a se p dicitur tunc logica utens non
e rem realiter cum docente sed dicitur
fieri re ipsa ab illa, q hanc rem parat.
Hanc in rebus artibus ipsa artes, et
ipsa instrumta q artes q effecta differunt
realiter sicut causa et effectus in fabro ferrario
n.g. ars ipsa et malleus q instrumta parte stringunt ipsa,
q et in logica ipsa instrumenta artis
et ipsa ars distinguuntur realiter. Si vero
logica utens formatur p ipso habitu ad
usu revocante pcepta debimur, di-
videndi et arguitur a logica docente tra-
dita sic non differunt realiter a logi-
ca docente sed e ipsa idem habitus
realiter cum ipso licet distinguantur
re ratiocinata, vel ut dicunt, rea,
titer fructus. q q hanc rem. Non
sunt facie multiplicanda ex ditates sine neces-
sitate, qa sunt nra non defuit in necessarijs
ita nec abundat ab in sup vacantijs. sed ut
ahq eo ipso q fit mra fieri illis facili
negotio

negotio convincere, qd ad illam qd dicitur
 onem non penendi & non habili, sed
 fufficit habili Logica docentis. modo
 Q. ad argum. Distingueno maiore.
 Logica docens et utens sunt idem ha-
 bily realiter, concedo maiorem, fufficit
 seu fufficit rationem, nego maiorem. Sed do-
 cens Logica e fufficit, concedo minorem.
 qd et Logica utens est fufficit identice
 quatenus eadem re cum docente con-
 cedo sequentem, fufficit et fufficit rationem
 utentis, nego sequentem.

Obiicit qd Logica e ens reale
 fufficiens ante omni qd dicitur in tely,
 qd e fufficit realis et non rationis. patet
 sequentia. qd illa e fufficit realis, qd e non
 ens reale.

R. Quod fufficit non dicitur realis ex eo
 qd sit non ens reale, sed qd omni de quo
 tractatur non ens reale. cum qd omni
 Logica, fit ens rationis, illa est fufficit ratio
 et non realis.

Obiicit qd. Contra id qd ultimo
 dictum e de Logica utente et docente.
 Logica utens et docens sunt distinctos
 acty realiter, qd et Logica erunt di-
 distincta realiter, patet sequentia

qd
 7

qd et fufficit
 et habili
 Q. Concedo
 ad pntem
 fufficit h
 fufficit ibi
 es acty
 magna d
 e non re
 n. aliy
 potest ill

Du
 Vro
 fil
 cul
 P

90. Si sibi etiam habitum primum ex actum
 distinctione, ita quoque actus sunt distincti,
 et habent distinctionem.

Q. Conceditur autem et negotio sequitur.
 ad probationem Q. sufficere distinctionem
 primum habitum, et nulla ratione vera esse
 distinctionem realem ad producendum ta,
 res actus distinctas, maxime cum non ad
 magna distans in illis obiciendis fieri
 re vera non in capite primo, facile
 n. alijs si fuerit modus obiciendi primum
 poterit illa offerre. 90.

Dubium Tertium

Vtrum Logica sit Scientia Spe- culativa, vel Practica

Vana

Vario sunt hae de re autem opinionones.
 Quidam dicunt Logicam esse absolute et
 simpliciter practicam et nulla ratione speculativa.
 Alii dicunt Logicam esse simul practicam
 et speculativam et hanc iuncta modo ceteris
 a recentioribus recipit. Alij asserunt Logicam
 esse nec esse speculativam nec practicam
 sedam quod se, sed tunc in parte quodam vel
 utramque consequendam. Alii demum statuunt
 Logicam esse simpliciter et absolute
 simpliciter speculativam et non practicam
 Inve. opinio est inter Thomistas
 quod ut intelligas Nota per Aristotem
 praxis et speculationis. Definitio praxis est haec

Definitio Praxis.

Praxis est operatio alterius potentiae
 ab intellectu, voluntatis scilicet,
 nata etiam conformiter rationi recte,
 ut veritas sit.

Explicatio Definitio.

Notae operis non intelligit quis operis,
 cum multa sint operis quae non derivantur
 per habitum practicum, ut digerere cibum
 in stomacho, et aliae actiones natae sunt
 sunt operationem. nec et intelliguntur
 operis natae voluntatis in quibus non potest
 errare: ideoque non indiget ad illos etiam
 etiam aliquo habitu divini gentis. Sed tunc
 Operis intelligit voluntaria electio, respectu
 mel

operis prae?

rationem
 sunt pro
 has illa
 ab intellectu
 per gratiam
 intendit
 voluntatis
 per simpliciter
 simpliciter
 recepta
 sub electio
 electio
 per
 electio
 illa in operis
 longi sed
 prae et
 practica
 et per alia
 prae et
 recte rationem
 hunc hunc
 et non sunt
 regulae
 prae et
 ut prae
 bene. De

medium & finem ad finem: & actiones
 sunt que ad operam liberam. ut n. voluntas
 has illas velle et nolle. Et alterius potest
 ab intellectu, nulla n. operum in se ut fipiter
 & quod omnia, & praxis. quia velle ut sic
 intendit tunc fieri ut fieri. Sed de operum
 voluntatis & quod potest dupliciter accipi.
 10. Subiective, quia talis quod est a voluntas
 habet obiecta et in eadem subiectiva et
 receptiva. Ut velle, nolle, amare, & sunt
 actus obiecti et recepti in voluntate, tunc
 obiecti, quia immediate ab ea proficiunt.
 20. Imperative. Quia licet sit quod
 obiecta ab alia potest et non a voluntate
 illa tunc quod in ipsa a voluntate; ut amare,
 velle, sedere, loqui. Voluntas ergo hanc exercet
 praxim et practice quod, quod ipse operum
 practica et in ordine ad praxim obiecti.
 et quod aliena potest quod ad quod sunt
 praxim ordinat. Et est conformiter
 recte ratio, quia se regulatur et mensura,
 hinc hinc censetur recta, quod sua regulatur
 et mensura et conformiter. Sed mensura et
 regula actum voluntatis in se quod et
 praxim numeratur in se sunt ratio. quod
 ut praxim sit recta, tunc esse recta ratio cum
 bona. Definitio Speculativa a ista. Speculatio

Per quam partem dicitur intelligi quod
 speculatio non aliter referatur tamen ad
 finem sed quod ipsa sit finis, ut speculatio
 qua quod speculatio res nates, non referat
 ex se ad aliquam aliam finem sed ipsa
 est finis per se nates.

Nota 20. Ex triplici capite proprie alii,
 quam finem sui speculativam,
 1o Ex ipso ob. 2o si. tunc alii, ob
 quod non potest fieri a nobis, ut metaphisica
 et per se nates sunt finis speculativa
 quod versantur circa ob speculativa tunc
 quod non potest fieri a nobis, metaphisica
 circa ens in eis. Per se nates circa
 naturam entis mobilis.

2o. potest aliqua forma sui speculativa
 ex modo tendenti in finem ob. ut quod
 tendimus vel pergradimus ad cognoscendum
 aliquid determinatum sui deinde in se, sunt
 partes et per se nates replentur, ut
 forma potest quam de se habet in se,
 finem, et in suas partes optet
 sui deinde in se per se vel aliter ex modo
 tendenti et pergradienti. Si est ob per se
 potest operabile, modo in tendenti in illud
 sunt finem illa speculativa sunt
 media.

3o. ut aliqua forma per se ex finem
 qui

finis scilicet
speculativa

Qui e speculati veritatem
qua rae metaphisica e ppetua ex
fine, qd eiq finis e speculati nam
hui et intelligendum.

Sdem de practico.

Et totidem modis pot dicit aliqua scilicet
practica. 20. Quia dicitur circa qd nescit
pot fieri a nobis, sicut scilicet archidactoni
ca dicitur practica qd qd nescit circa dicitur
q fieri q illam. 30. Sed aliqua scilicet
practica, ex modo et tenentur ad ppe
dendum, ut qd alijs tot scilicet de dno
qnto debeat penere fundamenta,
parietes erigere, et facta supponere.

tot scilicet practica ex modo tenentur,
denti. 30. P. Sed dicitur qd practica
ex fine qd si finis e qd aliter
scilicet potest ab intellectu.

finis duplex
aliter scilicet

i.
Scientia.

Ubi nota duplicem ppe esse finem
aliter scilicet. Vnu intrinsecum. Aliu
extrinsecum. Vt ut alij leguntur. Vnu
Scientia, Aliu Scire. Finis scilicet
quem sibi scilicet ex sua uendit natura.
ut finis pposita nati a speculati ontis
mobili, quem finem sibi ex nati uenit
dicitur: et de hinc finis e intrinsecus, qd
scilicet ex intrinseca sua rae ordinatus

ad hoc

Scientis.

ad saltem finem. Finis vero scientis
 finis extrinsecus est, ad quem habens
 scientiam illam ordinat. n. q. si qd logi-
 cam aut aliquam scientiam persequantur ordinem
 vel ad honores consequendos, talis finis
 est extrinsecus et finis huius. Quod
 si vero dicitur aliam scientiam dicitur proae,
 sicut vel persequantur ex fine, ut
 intelligi debet intrinsecus et finis.
 non vero de finis extrinsecus et finis
 his. Nam quibus quod dicitur utique
 habitum huius practicum, quod necessitas circa
 bonum quod fieri potest a nobis, ita quod habitus et
 effectus sui producit aliquam actionem
 sicut practicum habitus, hoc n. esse habitus
 speculativum, sed quod producit aliquam actionem
 et praxim, et non speculativam.

Nota 30. Non esse eadem praxim et actionem
 practica sed habere se sicut supra dicitur
 quod eadem praxim et actio practica non tu-
 ar actio practica et praxim, quod praxim et
 tu actio libera voluntatis sicut illa obiecta
 sicut impedita. Actio vero practica et illa
 quod potest dirigere actus illos voluntatis liberos, quod
 directis et completis actibus intellectus, quod potest
 dirigere voluntatem in finis operum quod
 actus tu non sunt praxim vel de supra
 dictis patet.

Nota 30.

quomodo differat habitus practicus ab habitu speculativo.

Nota quod habitum practicum differat a habitu speculativo ex fine, ita quod ille habitus sit practicus cuius finis est proximus, speculativus vero habitus sit ille cuius finis est simpliciter veritatis sine speculatio. His probatis sit

Conclusio prima.

Logica docens est vere et simpliciter scientia speculativa, et non practica. Hanc et Thom. sup. Boetium determinat. Expt. 5. aristoteli.

Probatur quod logica docens dicitur scientia speculativa.

Et patet ratione prima. Nam scientia speculativa cuius finis est veritatis simpliciter, siue speculatio, sed finis logica docentis est contentio pro veritate, ergo logica docens est scientia speculativa. patet minus. terminis logicis tractare de re intentione propriam sic dicitur strando, et recte, nullo illas in sua propria, sicut alia scientia speculativa faciunt. ergo finis eius est speculatio, et ergo logica docens est scientia speculativa.

Probatur quod logica non dicitur scientia practica.

Probatur 2o. Contentio quod logica non sit scientia practica, de ratione scientie practice dicitur in libro 1o de anima non est proprium scientie practice, sed est proprium scientie speculative, ergo non

non est proprium scientie practice, sed est proprium scientie speculative. et finis est veritatis sine speculatio. et finis est contentio pro veritate. et finis est contentio pro veritate. et finis est contentio pro veritate.

non habet p[ro]p[ri]o n[on]e op[er]e seu, p[er] nam, q[uo]d non,
 erit sua practica. ma: e[st] Actus 2. metaphis.
 lectus. q[uo]d p[ro]p[ri]o n[on]e et o[mn]i assignat finem q[uo]dem
 speculativa, veritatem: Practicam vero p[ro]p[ri]o
 in p[ro]p[ri]o n[on]e. Logica habet p[ro]p[ri]o n[on]e ens r[ati]o,
 et finis s[ed] te cognos[ci]o entis r[ati]o, sed neq[ue]
 ens r[ati]o, neq[ue] s[ed] te cognos[ci]o prax[is], cum
 prax[is] debeat esse actus distinctus a b[er]n[er]el[is]
 lecturis seu cognos[ci]o, ut ex d[ic]t[is] supra
 data patet. q[uo]d logica non erit sua practica.

Conclusio Secunda.

Logica non est simul Practica et
 Speculativa.
 Hanc e[st] q[uo]d auctores r[ati]o sententia figurare,
 Lat[er]e p[ro]p[ri]o n[on]e practicum et speculativum
 sunt opposita et s[ed] te distincta s[ed] te distincta
 habitus vel finem creati, sed opposita
 distincta non p[ro]p[ri]o n[on]e invenire; q[uo]d
 logica non erit simul sua practica
 et speculativa. min[us] patet. non n[on]e idem
 et non erit p[ro]p[ri]o n[on]e r[ati]o et r[ati]o p[ro]p[ri]o n[on]e
 mul, q[uo]d sunt distincta opposita s[ed] te distincta
 art. ma: p[ro]p[ri]o n[on]e practicum et speculativum
 q[uo]d distincta distincta habitus s[ed] te. q[uo]d simul
 distincta opposita.
 Concl:

Conclusio tertia.

Logica utens etiam habet speciem,
labium.

Probat. Logica utens versat circa
prentiam sed est habitus q. versat
circa prentiam a prentatione. ergo
logica utens est habitus prentationis
quod ma: logica utens versat circa
modos sciendi, sciendi virtutem et angustiam
illos ad usum revocando. Sed hi modi sunt
vera prentia ergo logica utens versat
circa prentiam. et ergo est habitus
prentationis, non in secula prentationis.
Obiicitur ergo. Ille habitus, cuius finis est
non est abstractus, sed opus, non est pre-
sentationis sed practicus; sed finis legis
est opus et non abstractus. ergo logica
non est secula prentationis, sed practica.
probat ma: logica non referat in abstractum
nisi in finem sed in opus q. factum,
finis in illis est sciendi virtutem et
aliquos modos sciendi, q. sunt per omnia
q. sunt virtutem i. primum. cap. 2.
ergo

ergo finis legis
secula prentationis
Pr. Nost
Logica occ
prentationis et
in nam
si vero in
rebus q.
q. virtutem
in finem
prentationis,
et sunt q.
virtutem. ne
q. dicitur in
ha.
Dicas con-
in virtutem
sunt in
bit q. finis
non est
Pr. Ha
dicitur et se-
at q. virtutem
et illi q. p.

quod finis logicus erit alij operis: et effectus erit
scilicet practica.

Q. Noto minorem si intelligat de
logica docente alij n. finis non est efficere
syllogismos et alios modos sciendi subtilis,
in nam et proprietatem indagare,
si vero minor intelligat de logica
utente quidem et alia doctrina et
ystructione syllogismos et alios modos
in sciendi, per hoc tu non erit habitus
practicus, quia illa quae facta in logica utentis,
et sunt speculatives, et speculatives deferens,
vivunt. non vero sunt praxer aut opera
quae dantur in externam manum transferuntur,
sua.

Dices contra logica efficit syllogismos
in veritate et simpliciter, sed tales syllogismi
sunt in manu exteriori. quod logica dicitur,
habet per finem veram praxem aut rem operis
transferens in manum exteriorem.

Q. Haec compellere logicam tuam per accidens
dicitur et secundum accidentem. quia ante non per se,
habet efficere syllogismos interiores mentales,
sicut a. in his loca alij finis non deservit
et illo quod se habet per accidens respectu illius.

Thomae

Obiectis 20. Intellectus proculatibus
 extensivitate sui ad opus fit practicus ut
 de 30 de via. Sed hoc y. natus arguitur
 per logicam extendit sed opus cum
 arguitur fit opus. 30 arguitur per logicam
 fit practicus et consequenter logica erit
 facta practica 30 gestitum utrum praes,
 hinc.

R. Distinguenso duplex opus natus et
 aliud intrinsicum et aliud extrinsecum.
 Intrinsicum est opus natus est illud quod
 est proprie intrinsicum et ab ipso quod videtur.
 Extrinsicum est opus illud quod cum quod
 ponitur ab aliis potius distinctis ut
 videtur. In forma 30 ad Mai. R. cum
 distinctio est. Intellectus proculatibus extensione sui
 ad opus extrinsecum, quod maius, ad opus intrinsicum
 minus maius. tunc ad minus. Sed natus per
 logicam extendit iud opus extrinsecum
 minus. videtur. sed quod minus. 30 logica
 erit facta practica quaeque esse quoniam.

Obiectis 30. Intellectus sua directio opus
 practica, sed logica a directio opus
 ye

30 de via
 Intellectus pro
 minus. Logica
 fit practica
 utraque opus.
 Intellectus arguitur
 arguitur. Opus
 fit practica
 practica.
 Intellectus habet
 latus fit quod
 quoniam natus
 substantiam
 per aliquod
 hinc non est
 Intellectus distinctio
 Obiectis
 proclatibus
 non pro
 habet pro
 R. Distinguenso
 opus et
 intrinsicum
 practica
 non aliquid
 de via

quod a fine practica patet ma: ex eo n. qd
 habitus practici, qd eo directus esset. qd
 minor. Logica & directiva rationis, qd
 sed rationis & opus, qd logica & directi-
 va opus.

Ad hoc argum qd dicitur. in alio solutum est
 argum. R. 20. Quod aly rationis non
 fit practica, qd fit ut illo, finem non dicit
 practica. deinde non quilibet opus ar-
 quid habitus practicum / unum et primum.
 luri fit opus. Sed opus alterum potest
 primum in se voluntatis, si: vel alteram
 potentiam ^{et si} talis opus dirigatur
 per aliquem habitus alii si est alius prac-
 ticus, non vero si opus in se dirigatur
 habitus dirigens, est practicum.

Obiicit qd. Logica qua docens et
 qua mensura ars, qd est practica et
 non practica. patet qd non, qd ars
 habitus practicus.

R. Dicitur quod ars logica et ars
 qd est practica non ars. in genere et
 similitudine nunc quod ars: qd est
 practica, non qd est ars. quoniam
 non absque in se logica similitudine
 si nunc et si qd practica appellare

eo modo

et modo que illam supra actum sunt
quid si finitima dicitur appellatur.
Contra. Logica tollit regulose acty, sed
regulose acty se omny actis spectat. et
logica est spectat omny et spectat tota
practica.

Pr. Distingueno ma: tollit regulare
acty in acty, et eade ma: tollit regulare acty
aliam potentiam aut nego materiam.
hunc ad omny. sed regulare acty
tollit omny et actis spectat. actis acty
transferebat in mas eade, et
distinguit acty ab acty acty et eade ma:
ut ea de actis actis patet. Acty in acty
ho intellectualis, nego omny in actis.
et hunc negalis gignit.

Omnis est finis, prout actis
quem logica ordinat et bene dicitur,
vere. sed bene dicitur quatenus est
in actis voluntati, et spectat bene
diferenti, et prout. et logica est
fina practica. ma: patet et tota
logica versat in actis bono dicitur bene
diferenti. Confirmat. Finis logica
docentis et docere omny sit differenti,
sed docere, quid alius sit agendum.

Pr. Distingueno ma: tollit regulare
acty in acty, et eade ma: tollit regulare acty
aliam potentiam aut nego materiam.
hunc ad omny. sed regulare acty
tollit omny et actis spectat. actis acty
transferebat in mas eade, et
distinguit acty ab acty acty et eade ma:
ut ea de actis actis patet. Acty in acty
ho intellectualis, nego omny in actis.
et hunc negalis gignit.

in la cum practica. go logica ontologia
practica.

Q. Distinguendo ma: finis docentis
leg: & bene de proce, nego maiorem.
Finis leg: utentis, quod maiorem.
nec tu ex hoc inferes quod logica
utens sit habitus practicus, quia ut in
argto dicta e, illa quae non sunt
proce, sed facultates. minime suffragies
est. Sed bene differere quatenus subit no.
lunali et quatenus practica pro ad
exercitum et ad omnem. quo ad gram
d prem nego minorem. Hi nota
proce quo ad gram et gram non
pepe reperiri in natura ut facile col.
leges ex dictis proce, licet quo ad
exercitum bene illo sit aliquid proce
ad mitti, eo q aliqua actio de de
precul utro, et modo et preculabili sit
quasi ab aliquo habitu practico. ut si
prel hie et nunc qe precul utrum
nam divina, illa precul utrum
proce quo ad exercitum non tu que ad
gram, et hoc gtant satis q tran om
apparentia in natura pepe dari proce.
ad affirmati patet ex dictis. licet
natura loceat quito sit differentia

f

ga tu bene desere q' q'q' precludunt et
 tunc precludit, insidit illud non est
 nec practum.

Dubium Quartum

Quid et Quotuplex
 sit Ens Rationis. Quo-
 modo fiat. Et quæ
 Causæ illius. /

Ens duplex.

Nota 1° Ens ratioe potest dupliciter sumi.
 1° Late. et sic q' unum, res ab intellectu reformata
 et in illo subsistens, tunc entia ratioe. ut actus
 intelligentis. verba mentis, species intelligibiles, ha-
 bitus intellectuales q' in intellectu recipiunt, sunt
 entia ratioe. Nec tu hoc modo non refertur
 prout hic ens ratioe, q' ista est q' dicitur
 sunt absolute entia realia à parte rei
 existentia.

2°. Sumitur proprie et strictè ens ratioe ad
 unum propositum, q' illo scilicet q' nec habet, nec
 habet

habere potest aliud esse quam dicitur in actu.
Et ceteris definitur hoc modo.

Ens ratio est illud quod tunc habet
esse obiective in intellectu.
Et sic ens ratio non habet veram existentiam
sed fictam et confirmata ad modum veri
entis.

Nota 20. Ens ratio sic definitur propter
opponi enti reali. Ens n. reale est illud
quod potest a parte rei ante omnem intellectum
existere. Ens vero ratio ante intellectum
rationem actiue existit esse a parte rei, sed
tunc obiective in intellectu. Ex quo inferitur
multum ens ratio posse fieri ens reale, et
est contra nullum ens reale posse fieri
ens ratio; quia habet oppositas. Sicut
non potest fieri ratio, irrationale, obiectum non
opponitur.

De hac duplici ente quod non solet ceteris
An inter ens ratio, et reale deest aliquid
ens medium.

R. ad quodammodo contra quodcumque sunt genera,
et entis non datur medium inter ens rea-
le et ratio, id est, non potest esse aliud ens
quod nec sit reale nec ratio. quia si extra
rationem existat, est ens reale. quod vero
tunc in ratione obiective existit est ens ratio
sed

Definitio
Entis ratio.

Ens ratio et reale
se opponunt sibi.

Definitio, Entis
realis.

Inter Ens ratio
et reale non
datur medium.

sed inter haec duo nona dare medium
 30 nullum poterit dici ens, q. nec sit reale
 nec raris. Quia si nec, nec e, aut
 esse potest ante gratiam in chy, Vol non e
 nec esse potest ante gratiam in chy. Quae sunt
 duo contradictoria inter q. non potest aspi-
 rari medium.

Ens reale pot
 existere actu
 vel potentia.

Et diximus ens reale spiritus q. e aut
 esse potest ante gratiam in chy licet n. rosa
 in hyeme nihil q. dem reale sit actu,
 e. in ens reale, potentia. hoc, pot saltem
 existere ante eam in chy actum, et quam
 vis in hyeme rosa per solam in chy
 apprehensam existat, tu idam apprehensam
 existit, ut extra eam pot a parte
 aeri existere. quod circa non habet gratiam
 subis raris, q. postulat tu in raris esse
 et extra raris nullo modo esse.

Et idem dicendum de aliis entibus non
 existentibus actu, utis tu in existentia
 in aem non ante in chy gratiam.

Nota 30. Aliques autores negare
 hanc dari intra haec raris hoc modo ex-
 plicata. Sed hoc opinio contra exply
 datur, statuitur, esse danda potam gratia
 raris q. tu habent esse obiectum in chy
 illas nullo modo existere posse ante
 gratiam in chy. Et probatur in ratione
 30

30. Inter
 unum ens
 representat
 in chy
 raris, mo
 in hac q.
 et act
 a parte
 hanc nel
 hanc
 est ens
 raris, qui
 in chy
 potam
 Probatur
 rem in se
 eby, q. d.
 n. q. p.
 ens raris
 min: raris
 gratiam
 in chy
 e tu per
 filius raris
 mentes.
 Nota q.
 in chy
 Spus exply
 in chy no

10. Intellectus noster operatur ut unus quies in quibus
unum essentialiter de alio, et in quibus consequenter
reperiatur ratio sibi et potest. Sed esse potest et
solum fructus et ens ratio. 20. Tantum entia
ratio. manente certa, probatur nunc.

Probatur
quod dantur
entia ratio.

In hac parte, hoc autem: quia hoc sit solum
et aut potest fructus, non habet homo et aut
a parte rei ante operem in se, sed hoc per
tali, vel tali modo obiectum in se nostro in
tellectu. 20. esse solum et potest fructus
est ens ratio. patet consequenter ex de se entis
ratio, quia illud quod tollit hoc esse obiectum
in intellectu. quia a. hoc et aut non solum solum et
solum fructus ante operem in se, patet.

Probatur 20. Intellectus noster unum et eandem
rem a se ipsa distinguit et de se ipsa predi-
cat, et sic quod format quoniam identitatem.
n. g. petrus et petrus. Sed hoc distinctio et
ens ratio, 20. dantur entia ratio, probatur
nunc: illa distinctio non datur in re ante
operem in se, petrus n. a parte rei non
distinguit a se ipso, 20. illa distinctio
est tunc per rationem, 20. ens ratio. cum illud
sit ens ratio et tollit hoc esse obiectum per operem
mentis.

Nota quod quod duplex species reperitur in no-
stra mente. alia expressa. alia Inexpresa
Species Expressa est conceptus sui verba quod
intellectus noster format per suam cognitionem in quod
res

Species duplex.

Species Expressa
sua quod?

ros ipsas intueq. Et per hec verba fit res
intelligenda in actu et de qua totus 3. de aia
dicit; quod intelligens in actu, fit ipsum
intelligibile in actu. u.g. intelligens la-
pidem actu, se ipse lapis intelligibilis in
actu.

Spes impressa
qua.
de intellectu
agente in de
folio 427.

Spes vero impressa e semen quoddam
et virtus ab obo causata per actionem
virtus agentis mediante phan. lamine
in actu possibili, q. virtus in virtute obo.
et e potens intem actuare ut in se obo
actu habeat et cognoscat. ad quem motu
quo semet arboris in virtute virtus
arbores; et intelligit q. hunc speciem gener,
ut effectus ad virtus seu conceptus se spes
expresa affermatem. q. spes in impressa de
vel vero pcedere, ut virtus semet sicut
nervum e semen arboris pcedere ut arbor
generetur. Intus n. nunquam pcedit ut
actum virtus q. intelligere, nisi p actum
primu, q. spes q. probat obo implicita
et in virtute. et hanc spes in impressa e vel
mediate, vel immediate causata a phan,
lamine illustrato ab intem agente
vel ab intem agente illustrante phantus
ma, q. nihil e in intem ut core fert axio-
ma. quin prius fuerit in sensu. Et hinc fit
q. ut cognoscat de deo habeat in hac vita

Actus virtus @ intem,
li gere.
Actus virtus @ in
virtute habet q.

Axioma

debet

liberal
in se
et ab
temporal
sicut
in se
actus
Com
Espec
ad in
Hanc
virtus
tanquam
doctus
ceptus
errant
virtus
lem influa
oim q. virtus
oim q. virtus
to oim
phantus
fit ipse
conceptus
pabet.
natus fit
conceptus
et virtus
per concep
conceptus

debeat esse per species creaturam quia deum prout
in se non cognoscimus in hac vita, sed tu
quia creaturae sunt effectus Dei, in deo quod prout
sunt quod effectiones licet singulis et nisi
festo modo. et sic per species creaturam licet
in parte de venimus in cognitionem Dei, quia cre-
aturae sunt similes Deo; Hic protalis sit

CONCLUSIO PRIMA

Essentia Entis ratio in se est quod haec
realiter est obiectiva in intellectu.
Haec conclusio patet ex deinde supra data
et ex eo quod ratio, quod ratio ratio admittit.
Tantum te distas in explicando illo quod
obiectivo. Quodam autem si cum esse ipsum con-
ceptu esse modo a nro intellectu. quod tu multum
errant, cum conceptu illo, ut in se notabili
sicut, sit verum ens reale, per verum et verum
lem influentem in intellectu conceptu. Remde quod
omni conceptu, non est ipse conceptu, sed ens ratio
et omni conceptu, quod non est ipse conceptu, quod a.
de omni ratio ratio te conceptu. potest habere duos
plures sensum. Primus est quod omni ratio ratio
sit ipsa conceptu, quod sensu vero falsus est, non n.
conceptu, sed omni conceptu ratio ratio, ut
patet. Secundus sensus est, quod omni ratio ratio
ratio sit conceptu, hoc, esse obiectiva tu in
conceptu, et hic sensus legitime est. Ex quo inferri
ens ratio non esse conceptu, sed tu quod existens
per conceptu, ita tu ut alia sit existentia
conceptu; alia existentia ratio ratio. Existit
quippe

Essentia Entis
ratio in se.

Explicatio
entis ratio quod
est obiectiva.
Sed quos de
omni conceptu.

quippe conceptus & realis, essetia vero entis
ratis. e. ratis.

Scm quos effia
tra denominatio
extrinseca.

Alii dicunt qdram entis ratis in eis consistere
in denominat extrinseca. Sed hi non recte
quia totum acty quomodo denominatio ab actu
sed ens ratis e totum acty, qd non e deno-
minatio. nempe tu, qd denominatio ista
extrinseca fuit sub entia ratis, tu non
e ens ratis se denominatio e extrinseca.
et consequenter ens ratis in eis non pot con-
sistere in illa denominat extrinseca.

Ens ratis fit ex
coniunctione
reru compossi-
bilium, sed non sp.

Alii dicunt ens ratis consistere in giuncti-
one reru in composibilitu, ut pto mag
noster giungit huc in et cerum, et fuit
una aut ex illis duobz huc coeorum se.
illud qd fit effectus, et ens ratis, qd
fit ex coniunctione reru in compossi-
bilium qd coniunctio a parte rei recipi
rept. Hae sententia que ad hoc nem dicit.
nempe effectus illud ex hinc et cerum
aut ex aliis acty in composibilitat qd ens
ratis, falsu tu e ex ens ratis existere in
coniunctioe tali reru in compossi-
bilium, qd d qdatur multa ptra ratis qd
tali coniunctione carent, ut Relat ratis n. q.
qle in pety ad se ipse, cum dicit, pety
pety, tu qua ppete pety referetur in ratis pti
ad se ipse in qtu hnt ratis pti. non qd nera
et realem relatam, sed tu per relatam
ratis qle nera ens ratis et tu nullam con-
iuncti

n. q.
Relat.

invenit
fuit accit
in cor se
te non na
modum
a parte
pote obia
alind spe
in cor
ppositam
Grave
ratis fuit
fit dicitur
aut huc
huc huc
alis vero
dicitur
quia act
entis ratis
sem hnt
ad ratis
reputat
actu cog
e Con
ens ratis
fundamen
fundamen
ens ratis
e ratis
nullum tu

in unione rem in compatibilitate explicat
flos reiechis sententis. Res operum entis raris
in cor constitutum in quodam entita,
te non vera, sed apparente tm, et ut
medium se veri entis affirmatio cui
a parte rei repugnat existere, et tunc
quod obicitur, nec esse extra hoc obiectum
aliud esse participat. Quare ratio eius
in entis ratio et explicat q. Deficiens supra
propositam.

Esse entis
ratio fit
nos.

Quare cum tota natura entis raris fit a
parte se habet manifeste, q. extra entis raris
fit obiectum a ex ordine seu habitudine
virtutis ad rationem. ita, q. virtutibus illa
habitudine constituat operum entis raris, actu
alio vero existere illis: si ut a parte actus,
dentis e parte in hanc q. obiecta vero
quia actualis in hanc, ita et extra
entis raris desumitur ex hoc q. dicitur virtutis
vera habitudine in parte obiecti tunc
ad rationem vel rationem. existentia vero ex
respectu actuali ad eundem, hoc e, quod
actu cognoscitur et obicitur.

Conclusio secunda

Ens raris dicitur qd in illud quod habet
fundamentum in re. Et si id quod non habet
fundamentum in re.

Divisio Entis
raris.

Ens raris q. nec habet fundamentum in re et illud q.
a deo factum, hoc e, id q. fabricandum virtutis
nullum habet motum in re, vel occupationem:
ut q. d.

Ens raris q. no
habet fundamentum in re.

ut qto inity no fandi thymorram; fandi
alij ens raris absq; eo q; in re habeat aliquod
motum, vel fundamentu.

Ens raris q; hnt
fundam in re

Ens vero raris q; statet fundamentu in re
a illud ad q; fabricandu vel frigidandu
inity no hnt alij motum, vel fundamentu
vel occasiorem. ut qto affermat, retatem
psti et sti generas et sps, ex con-y. a parte
rei petri, sit ho, predicat horem de petro, et
ex hoc fundamento effingit aliquam retatem
inter petru et horem q; retas vocat, retas
psti et sti, q; e sane ens raris.

Ens raris q; hnt fund amentu in re dicitur
dicitur raturu in tria membra. In Negatiu
Prinaciu et Relatiu.

Negatio qd?

Negatio e carentia aliusq; forma in
sto in pte ad talem formam. ut rex videns
respectu lapidis.

Prinaciu qd?

Prinaciu e carentia aliusq; forma in sto
qto ad p recipiendam talem formam.
ut curru respectu vitis.

Relatiu qd?

Relatiu e qdama respectu fabricaty ab
inity quod unam rem ordinat ad aliam
ut qto inity q; cipit petrum hntu id de
quo predicatur ho, et qto q; cipit horem hntu
ad quod predicatur de petro, affermat quam
dam retatem, qua petru referit ad horem, et
qua ho referit ad petru. Hanc retas et cetera
alia fundata in simili actib; inity vocant
et intentiones de q; latij infra.

Dices contra jam dicitur inity no qto
affermet thymorra, hnt et fundamentu in re
hnt

hnt q; inity
ad inity se
psti q; in
q; inity e
alij inity
mud inity
non inity
quam inity
formel; inity
inity ad qto
vero in qto
negaty et p
fund etia
mentu e
ad hnt alia
ab inity
hnt fund
alij inity
hnt vero q
fundamentu
de univ

Com
Ens raris
ad hnt
cau nihil
fore castu
Pti cau q
ad inity et
comit et
qo ens raris
cau nihil
philosophu

habet quippe illas partes animatum quas quin-
 git inter se $\frac{1}{2}$ in ginnachis a parte rei $\frac{1}{2}$ in $\frac{1}{2}$
 gestis. $\frac{1}{2}$ illa dicitur $\frac{1}{2}$ nulla.

R. Verum esse inchoatum non habere partes
 illas aptitudinis ad quendam similitudinem offer-
 mat Chymorra, res haec non fundamenti
 non intelligimus quod unus, sed illud q.
 quoniam movet inchoatum ut talia intra ratio of-
 fermet; nulla vero motum inchoatum habere
 motu ad offerendum a talia monstrata tunc
 vero in offerendum alius ratio ratio, in
 negantia et privantia, et relantia. $\frac{1}{2}$ quod ratio
 sub intra ratio, infra in solutione $\frac{1}{2}$ argu-
 mentum explicabitur. Ex q. dicitur
 ad huc alia dicitur inter ista monstrata
 ab inchoatum offerendum, et alia intra ratio q.
 hinc fundamentum in re, q. illa se: cessante
 actione motu statim totaliter destruantur:
 hoc vero et gest acti onem motu ratio sui
 fundamenti t. maneat, ut lang $\frac{1}{2}$ ma-
 de universalitatis patebit.

e Conclusio tertia.

Ens ratio sunt nec verum nec realium tunc
 existentem, ita nec verum nec realium alimig
 causa influentia pot terminare.
 Hoc contra ead. Et probatur.

Ens causa repetitur influentia et ratio sans $\frac{1}{2}$
 est verum et realium $\frac{1}{2}$ in, sed ens ratio non
 a verum et realium $\frac{1}{2}$, inchoatum est realitate.
 $\frac{1}{2}$ ens ratio non pot $\frac{1}{2}$ quod verum et realium alimig
 causa influentia. inchoatum potet. ma: et totus et om-
 philosophum. Et q. dicitur. $\frac{1}{2}$

quoniam veritas influxus non potest recipi nisi
in aliquo subiecto reali. nec enim ens ratio capax
est talis influxus. qd.

Ens ratio quomodo
fiat?

Conclusio Quarta.

Ens ratio fit per cognitionem intellectus
qua res aliter ac in se habet cogno
scit; ita tamen quod ens ratio tunc
habeat propriam et perfectam existentiam
quod cognitio sunt ad fundamentum
sed ad ipsum ens ratio ex funda
menti cognitione resultans terminatur.

Hanc conclusionem totidemque partes. qd. pars prima
capta non et opera entis ratio, qd. ut non
potest esse a parte rei. qd. ut intellectus faciat ens
ratio non cognoscit res ut sunt in se, sed alio modo
quo a parte rei esse negantur. Si enim cognoscit
cal res qd. ut sunt in se a parte rei, nihil profecto
ens ratio officit; sed potius ens verum reale cogno
noscat. Et hoc ratio supponit intellectum in et formam
entis ratio se prius tendere in ens reale et tunc
quod est deum proportionatum intellectui humano, ex cuius
cognitione ens quoddam ratio resultat, ita qd. ens
ratio, non dicatur fieri primo et de se ab intellectu
quam consequentem. ex his res erit clarior.

Ut n. u. g. Chymura fit per cognitionem intellectus, qd.
partes plurimum autem, alio modo quam in se
sunt; et tali modo quo eas a parte rei respiciunt
esse; modo se unitas, vel combinatione illa
qua partes illae a parte rei coniungi negantur.

Simil

Similiter
quodammodo
cum quibus
indivisa
negat
non se
illam in
In ipso
quodam
accidentia
qd. cognoscit
non fit
dicitur
de pars
etiam in
fia. pmo
et pfectam
autem cog
psumit
ratio, tunc
qd. cognoscit
igitur
Alia pro
relata, hunc
terminat,
partes pro
sumi et
fieri ad
fumeretur
non actus
nihil. leg
qd. ratio

Similiter quoque dicitur natura humana unum
 quoddam unitate quae ab inferioribus huius et
 eorum quendam in ista ad plura numerum non dicitur,
 sed una fit quodam ens cuius sunt se. quod cogit
 nihil natura humana, non eo modo quod
 in se. quia natura humana fit se non habet
 istam unitatem vel in istam, sed e diuisa
 in plura sui generis. Similiter quoque concipitur
 accidentalis affinitas eorum, fit ens cuius
 quod dicitur eorum non per se in se, cum in se
 non sit eorum, sed per se remotis eorum,
 dicitur, et se de aliis eorum dicitur.

2a Pars Conditio nullam habere videtur
 distinem in istis eorum dicitur quod sunt plane ficti,
 huius. huius n. n. g. Chymara habet suam opinionem
 et perfectam existantiam, quod partes dicitur formam
 autem cognoscantur vel unitate, non necesse est
 quod partes illas fit se. quod saltem eorum
 dicitur, huius perfectam et opinionem habebunt existantiam
 quod cognoscit terminat ad se ipsam, non vero ad
 ipsas res, ad quam similitudine ipsa cognoscantur.

Alia quoque eorum dicitur vel negat, privatis, et
 relatis, huius perfecte existantiam, quod cognoscit ad ipsam
 terminat, et non quod cognoscit fundamentum.
 Existit eorum dicitur vel dicitur. dicitur
 huius ex actuali cognoscit, sed si ens quod existit
 fundamentum ex ipso fundamentum cognoscit et
 non actuali - quod. Probat 2o ex huius thema. 7
 metaphis. lect. 2. Alii autem eorum dicitur huius existit
 quod dicitur circa illa aliquid negotiatur, sed nego
 ciam

ciari in obiecto, cognoscere; ergo hunc existit
entia realis, ergo in obiecto quia cognoscet. Probatur
sequenti n. q. ens realis existit antequam ob-
iectum obiectum in intellectu, alioquin hoc est contra naturam
entis realis, ergo si id ex ipso sequitur. Probatur
sequenti. Spe obiectum in intellectu cognoscit,
sed ens realis ipso contrarios existit antequam
cognoscatur cognoscere terminata ad se, ergo existit
vel antequam esset obiectum in intellectu.

Diximus in Concluse ut ens realis propriam
et perfectam habeat existitiam. existitiam n. ens
realis per cognitionem sui fundamenti habere in,
choata et imperfectam existitiam.

Conclusio quinta

Ens realis non cognoscitur per
proprium sicut in propria ad
ipso causatum. nec, et per sicut
expressam entis realis. sed
cognoscitur per sicut expressam
in propria, mediante sicut vel con-
traria sicut sicut in propria quia
expressa entis realis.

Hae Concluse 3. h. partes. et suggerit ens realis
spe à nobis cognoscibile. q. n. n. q. datur.
Ens realis non potest generare aliquid reale, sed sicut
in propria reddens in actu intelligentem in actu
primi, q. d. reale, ergo non potest generare ab ente
realis, et ergo ens realis non h. propriam sicut in
propria et ipso causatum.

2a Pars

2a Pars probatur. Ens ratio cognoscitur
distincta cogit ab ea q^{na} cognoscit ens reale
sed ens ratio habet suam formam expressam
quod ens ratio cognoscit per suam expressam
formam.

3a Pars probatur. Est sufficienti enumerare
si non cognoscit ens ratio per suam expressam
formam entis realis, tunc est cognoscit conceptu
quod est causatum ex se expressa et mixta,
sicut ens reale. q^o probatur. Ex ob n^o q^o cognoscit
naturam humanam q^o est unita in multis ma-
nifestis in differentiis attributis illi rationi suae,
quod ens ratio. 2o Praesertim cogit natura humana,
sicut conceptus suam formam expressam quam mixtam
mixtam q^o est unita in multis manifestis, affirmat suam
expressam rationem entis.

Conclusio sexta.

Cum entis ratio mixta humana nec ab
ulla potentia tam externa quam interna
ab intellectu distincta potest causari ens ratio
nisi in quantum participet ab intellectu. Nec
ipsum intellectum divinum potest facere ens ratio, nec
angeli eius, nisi in illis quod non daretur et
comprehensibile cognoscit.

Haece sententia variis habet graves. Ita probatur.
Intellectus humanus potest attingere ens ratio, immediate
quod potest illud affirmare. patet sequitur. quia hunc potest
ens ratio potest immediate attingitur. probatur autem
ex iam supra dictis. Quod nec nulla potentia
tam interna quam externa ab intellectu
distincta potest causare ens ratio, patet. quia nulla
alia potentia potest fortiter attingere ens ratio cum
illud

2a Pars
3a Pars
4a Pars
5a Pars
6a Pars
7a Pars
8a Pars
9a Pars
10a Pars
11a Pars
12a Pars
13a Pars
14a Pars
15a Pars
16a Pars
17a Pars
18a Pars
19a Pars
20a Pars
21a Pars
22a Pars
23a Pars
24a Pars
25a Pars
26a Pars
27a Pars
28a Pars
29a Pars
30a Pars
31a Pars
32a Pars
33a Pars
34a Pars
35a Pars
36a Pars
37a Pars
38a Pars
39a Pars
40a Pars
41a Pars
42a Pars
43a Pars
44a Pars
45a Pars
46a Pars
47a Pars
48a Pars
49a Pars
50a Pars
51a Pars
52a Pars
53a Pars
54a Pars
55a Pars
56a Pars
57a Pars
58a Pars
59a Pars
60a Pars
61a Pars
62a Pars
63a Pars
64a Pars
65a Pars
66a Pars
67a Pars
68a Pars
69a Pars
70a Pars
71a Pars
72a Pars
73a Pars
74a Pars
75a Pars
76a Pars
77a Pars
78a Pars
79a Pars
80a Pars
81a Pars
82a Pars
83a Pars
84a Pars
85a Pars
86a Pars
87a Pars
88a Pars
89a Pars
90a Pars
91a Pars
92a Pars
93a Pars
94a Pars
95a Pars
96a Pars
97a Pars
98a Pars
99a Pars
100a Pars

Itum abtingere regnat ceterum subis realis
cum ante raris. conferre nerva opprim
mum mity-go.

Traximus niso in qtho partibus ab mta
censem n. ptabitder im agnitionem
pese ex grunchore ad mta miserli,
ha mensura pmane q sunt subis raris
hee tu non ex ppris vinity, sed pty ex vi,
vly mity, quos ex grunchore d subordi,
nate indillum regit.

Quid mity divity non pot facere ens raris
pbat. facere ens raris dert noprocti
modu cognoscendi. Sed hec non pot fieri de
mtra divity, q om pfectissime cognoscit
go mity divity non pot facere ens raris,
pbat mterem. hunc fit ens raris, qto cognoscit
res aliter abiter ac nise, sed hec dert
niprocti modu cognoscendi, go d facere
ens raris.

Ultima pars pbat, q mity angelic
si: non pot facere ens raris, nisi in his
q niprocti cognoscit, raris n. mity humany
fuit ens raris, q cognoscit res abiter ac in
se sunt, sed et mity angelic pot cognoscere res
quam comp hnti via non pot abiter ac nise
sunt. go mity angelic pot facere ens raris.

Obicies qo Ens raris dat a parte rei ante
com opnem mity, go ens raris non e tu ob,
iective in mta. quia patet, ens pbat. Prinet
futu dicit e ens raris, atq in raris dat a parte
rei, go ens raris dat a parte ante opnem mity.
pbat

probatur minor: Coecitas e privatio visus, sed
 coecitas dat a parte rei ante omnem gratiam
 mentis, ergo idem q. antea. plures ministerium,
 ante omnem gratiam mentis petri e coecus, ergo coecus
 dat a parte rei.

R. Negotio ans, et ut gratiam & concedendo
 meri: et distinguendo omni. Privatio dat
 a parte rei, fuitque per seipsum q. modo
 formae positivae, nego omni. matter, ut
 remotio formae dat a parte rei, quod omni.
 Pro quo ut in duplex esse ens reale. Aliud
 positivum. aliud negativum.

Ens reale du-
 plex.

Ens reale
 Positivum.

Positivum e, q. habet affirmativam et positivam
 conditionem et non adfert negationem. ut
 homo, leo, lignum &.

Ens reale
 Negativum.

Ens vero reale negativum e illud q. in se
 non habet veram et positivam conditionem sed
 tamen ante omnem gratiam mentis adfert negationem
 sive remotionem alicuius formae. ut coe-
 cecitas, fenebrae. Et si remotionem formae
 respectu sibi apti, vocatur privatio, si vero re-
 spectu sibi inepti, vocatur negatio. Haec ergo
 contra Remotiva privatio se: et negatio si
 sumantur sibi suam propriam rationem sibi
 q. adferunt remotionem formae, sunt
 entia realia, ante omnem gratiam mentis petri habent
 remotionem visus, et non tamen e coecus ergo obiectum
 in actu. Si vero sumantur sibi in actu remotionem
 sub ratione alicuius conditionis positivae, ut quia
 solent, non habent esse ante gratiam mentis sed tamen
 q. in actu cum a parte rei careant conditione,
 et

atque per hoc dicunt remotionem entitatis, quod nam
entitatem. Et sic intelliguntur fructus.

Obiicies 20. Datur aliquid ens ratio, quod
sit ratio, neg, negat, aut prius. ergo illud
dicitur ens ratio, sicut ad signata. quod
patet, patet aut. Denominatur extrinseca
sicut Thomam suam opinionem et ens ratio,
et tu nihil ex his tribus est. ergo.

R. Negatio autem ad partem negatur minor.
Denominatur n. extrinseca fructus et ratio
ratio; Dixi fructus, quia mater ad nullam generi
entis ratio reduci, sed ens reale. fructus
vero denominatur extrinseca dicitur rationem
denominati ad formam extrinsece denomi-
nandem. quod ratio perfectio non realis est, sed
ratio. et sic cognitur, et sic representatur.

Contra hanc doctrinam nulla solent
ferri arguta, quibus aduersarij ostendunt, quod
re denominatur extrinseca esse ens ratio,
hoc. sed si quod patet tu patet esse realis
mater, non vero fructus.

Obiicies 30. Quisquid habet causam realem
et ens reale. sed ens ratio habet causam realem,
ergo quod reale. ma: patet. patet minor.
causa entis ratio et ratio, sed ratio et ratio opati,
ma realis, ergo ens ratio habet causam realem.

R. Distinguenso mai: quisquid habet causam
realem primario et directe sui comparatione,
et reale; quod ma: indirecte, sicut sui
comparatione, nego ma: eodem modo distri-
bus min: licet n. entis ratio sui modo
causent ab natura, hoc tu non sit directe
at primo.

Obiicies
ad primam
rebus habet
cognoscere
Obiicies
le a nobis
qua parte
et primam
cognoscere
R. Ex d
primam
sed cognoscere
his quod
natura cognoscere
realis, ne
patet
sunt
ens reale
ens reale
aliquo quod
ad min

D

Qu

ile

et primario; sed nisi recte, & sequitur. quia res cog-
noscitur tali modo ac nisi fuerit, ex quo
cognoscendi modo resultant entia raris.

Obiicitur 40. Ens raris non est cognoscibile;
le a nobis, ego negat fieri & cognoscibile. & se,
quod patet, omni & talis. Vel n. cognoscere h. &
& propriam spem, vel alienam, sed p. multa
cognoscitur, & nullo modo est cognoscibile.

R. Ex dictis, Ens raris cognoscitur & propria
spem expressam, non in impropria.
sed cognoscitur p. spem impropria entis rea-
lis quod a. ens raris, & a. alterius lineae,
possit cognoscitur & spem in propria entis
realis, non a. clarè patet. magis ex-
plicari facit & si dicat spem improp-
sam entis realis non ex aquo representare
ens reale et raris, sed primo et se representare
ens reale, secundario vero ens raris, cum
aliqua quasi subordinare, nisi quia ens raris
ad modum entis realis cognoscitur. f.

Dubium Quintum.

Quodnam sit Ob-

iectum Logicae

Variae

Variè et multum differèntes sunt de isto
Logica sententia.

Prima (est) nominativum, quod attribuitur logicam
de novis agere, vel inde sumptis, vel cum
figurat.

Secunda sententia habuit quod sit logica ens reale,
has scilicet: quibus omnibus quatenus dirigibiles,
hanc præferunt multi ex modis omnis et ex antiq.
vixit Scotus, Gabriel et alij.

Tertia sententia quod est Thomistam ponit quod
Obiecto Logice ens rationis. Ita D. Tho.
Sunt quidem et alia sententia, eas tu hic enumerare
nolumus, sed quod explicare ista sententia quam ad
mentem quod firmiorem amplectemur.

quædam de
natura generis
scilicet quod nucleum
suis scilicet:

Obiectum duplex.

Nota 10. Duplex esse Obiectum.
Aliud Materie. Aliud Formæ.

Obm fronte qd.

Obm fronte dicitur illud quod per se attingit
à sua vel potentia aliqua, et ratione cuius catera
ra eia attingunt, ut color n. g. et obm fronte
potentia nisi non, quia ille quod se attingit et ratione
illig eia ab ipsa attinguntur.

Obm mate qd.

Obm Materie vero dicitur illud quod non per se
sed ratione alterius in considerationem venit, ut
panis n. g. dicitur obm mate potentia nisi non, quia
panis non ratione sui sed ratione coloris attingitur
à potentia nisi non.

Obm fronte ite
rum duplex.

Nota 20. Obm fronte item simili in
Rationem frontem quæ. et Rationem frontem sub qua.
Rati

Rati fronte
qua sua
Rati fronte
qua sua
attingit.
Rati fronte
qua sua
Nota
et ad agere
Obm ad agere
Ponit in
et ad agere la
ria quod in
Obm materie
ad agere materie
quod in tali
in potentia
quod nihil per
tamen; materie
dicitur ad ca
hunc potentia
alio, aut
videntur
tamen, ut lan
agnationem
Obm fronte
sunt pro
Obm fronte
aut quod ex ce
fiderant

Ratio finis quae, & ipsa res vel ratio quae ab aliis
qua fieri vel arte attingitur; scilicet color.

Ratio vero finis sub qua; & modo sub
quo fieri vel arte illam rationem finem, quae,
attingit. Quae in potentia visiva nunquam patet.
Ratio finis quae, n. illius, & color. Ratio finis sub
qua; & lumen quae colorem manifestat.

Nota 30. Obiectum finis esse duplex. Aliud
est adaequatum. Aliud in adaequatum.

Obiectum adaequatum illud quae in se complectitur
genus in tali forma, unde obiectum, praeterea,
et aequae late patet ac ipsa forma; et ad quae
non quae in illa traduntur, veniuntur.

Obiectum vero in adaequatum est tunc pars obiecti
adaequati, et ad quae non sua veniuntur
quae in tali forma traduntur. Existent huiusmodi
in potentia visiva, cuius obiectum adaequatum est color
quae nihil possumus videre, nisi sit color effectus
tunc; unde est quod videtur in ratione visibilis re,
dicitur ad colorem. albedo a. est obiectum in adaequatum,
tunc potentia visiva, quae non sua quae videtur finem
alba, aut videtur ratione albedinis, neque sua quae
videntur redierunt ad albedinem; sed aliqua
tunc, ut lana, mixta. Et in forma obiectum in adaequatum
adaequatum est obiectum partiale. Inter ista
obiecta partiale finis non adaequatum quodam
finem principalem, quoniam nunquam principalem
obiectum principale est illud quae ceteris praestat,
aut quae excellens est et aliis quae in tali forma con-
siderantur, ut obiectum principale metaphysice
est

Ratio finis quae.

Ratio finis sub
qua.

Obiectum finis
duplex.

Obiectum finis
adaequatum.

Obiectum finis
in adaequatum.

Obiectum in adaequatum,
quoniam, sine
partiale duplex.

Obiectum in adaequatum
quoniam principale,
quod?

Obm fructu agna,
tunc ming prim=
cipale, qdobi?

to Deo, qd alius q metaphys in gidenam
sub rae entis addit, q stat. Quamuis
et obm principale pedit diei id, qe fruis
principalis quem sua intendit. obm vero
ming principale a id q inter alia per
fructa sta non adeo excellens et notabile
c. His prandulis sit

Conclusio prima

Obiectum fructe et adaequatum lo,
gicæ, non sunt voces.

Hæc conclusio a gra piam opinionem,
pbatu in rae.

Voces non sunt
Obm fructe logicae. i.

Obm fructe et adaequatum alienis fructe
et illud, rae cuius ora attingunt q in tali
sua tractantur, et ad q ora revocantur.
Sed in logica multa tractant q non rae
vois attingunt, neq ad illas revocant
qo voces non erunt obm fructe et adae,
quatum logicae. mai. pbat ex naq
sti fructe et adaequati. pbat min. In logi
ca tradunt rae deis, dicitis, et alia om in
strumentum sciendi, sed de hac ora non
qsi de rae rae vois, neq ad illam revoc
cent, cum talia instrumenta fructe
non sint voces, et sine veribus no fructe opti,
me gidenari, qo voces non erunt obm
adaequatum logicæ, et fructe. Veru tale
logicam secundario gidenare voces, qd in
illis sunt obm hinc in tabula depicta inchoi
representat.

20. Obm

20. Obm
adaequatum
demerit
fructe
qo voces
domex tra
fructe
pbat
adaequatum
Con
Negre
fructe et
pbatu
voca
fructe
pbatu
qo logica
fructe
Hæc conclusio
Con
Obm fructe
fructe
mentu
fructe
pbatu
partes un
adaequatum

20 Probatur Coniectura. Vnde etiam fuit et 2.
 ad cognationem utriusque fuit unig. proprietates
 demonstrantur in tali fuit; sed logica non
 demonstrat nisi omnes de veri ly, sed de re ly
 qd voces figunt, ut qto demonstrat fytym
 demonstrabitur generare fytym, non demon-
 strat hoc de hac voce, sed de illo qd p illam
 figunt. qd voces non erunt etiam fuit et
 ad cognationem logicam.

Conclusio Secunda.

Negre natae reales sunt etiam
 fuit et ad cognationem logicam.

Probatur rite Coniectura. Agere de natū
 rerum consideratis fuit realitatem et
 entitatem spectat ad pluriem, et meta-
 phisicam, qd non ad logicam. qd patet.
 qd logica et metaphisica sunt distincta fuit,
 qd hnt distinctū etiam, fuit et ad cognationem.
 Haec coniectura magis probabitur ex dicendis.

Ens reale nō
 ē etiam logicum.

Conclusio Tertia.

Etiam fuit et ad cognationem logicam non ē
 fytym, nec demonstratio; nec argu-
 mentum; nec motus differentie fuit
 fuit.

Probatur huc Coniectura, quae habet varias
 partes unica tantum ratione. Obiectum ad-
 cognationem debet complecti omnia, quae
 tractantur

trahantur in tali forma, sed nulla ex propriis in genere
 distincta est in logica trahantur, sed nullum ex his
 erit totum adaequatum. maius enim est genus et species,
 distincta, et distincta, distincta et distincta; item genera,
 sunt proprietates proprias, et polleunt et
 conuersio, sed nec scilicet nec demonstratio
 nec argutio nec modus disceptandi, stricte
 acceptis distincta est, cum specie distincta,
 quam ab illis. ergo non comprehendunt
 totum in logica trahantur: et ergo non erunt
 totum fructus et adaequatum illis.

Conclusio Quarta.

Totum materiale remotum logicae sunt omnes
 res mundi. Tres vero operationes mentis sunt
 realitatem consideratae sunt totum materiale
 proprium. Haec conuenit totum duas partes.
 Quia Probatur ad Logicam spectat distinctio,
 uis, diuisio, et argutio, et tradere propria
 definitio, et diuisio, et argutio, et tradere propria
 potest fieri distincta, diuisio, et argutio, ergo omnes res
 mundi sunt totum materiale logicae. consequenter
 ratione alterius attingitur, et in quo reperitur forma
 suam rationem fructum, sed omnes res mundi sunt
 attingi a logica non solum realitatem et realitatem
 habentem propriam, ergo totum hanc ad alias formas
 spectant: sed ratione formae logicis. haec ratione
 distincta, diuisio, et: ergo omnes res mundi sunt totum ma-
 teriale logicae, ergo in illis reperitur potest rationem
 fructum sui distincti.

2a pars

2a pars
 argutio
 illis
 calis
 forma
 logica
 mentis
 The logica
 dista
 ratio
 quae
 mate
 conceptu
 fructu
 sequa
 consideran
 form
 Bixing
 quae
 formas
 cently
 distincta
 in conceptu
 forma
 fructu
 in re
 distincta
 C
 totum
 ENS
 haec
 quae
 fructu
 in

2a Pars probatur. Nam in quam aliqua
 ars suam formam introducit et sua mate
 illi, sed logica introducit suas formas logi
 calis in tres partes in se in man. qu
 ysa erunt omnia mate logica. Deinde 3.
 partes mentis veniunt in consideratione logica
 sed logica non considerat illas sumptus rea
 liter ratione sui sed ratione formae logicalis, quod 3.
 partes mentis sunt realitatem accepta sunt omnia
 mate logica. maior quidem ab omni. probat non.
 considerat partem mentis sunt realitatem
 spectat ad animatum in, quod non ad logicum
 sequa vero bene inest. si n. partes mentis
 considerant a logico non ratione sui, sed ratione al
 terius formae, erunt duo omnia mate logica.
 Proximo res mundi esse omnia mate formata;
 partes vero mentis prae. Quia existimamus
 formas istas logicales per prius reperiri in con
 ceptibus suis, sunt regulas et precepta logica
 disponitis, et postea ex illis denominatum ista
 in conceptibus obiectivos determinari, ita ut prius
 formae desint re ipsa n. y. in conceptibus istis
 sunt representante genus obiectivum, postea a.
 in re ipsa, quod obiectivum substat tali intentioni
 desint scilicet.

Conclusio Quinta

Omnia sunt et alia quatuor Logicae
 @ Ens Rationis disjunctivum.

Hae sententiae et ceteris inter themistas, ante omnia
 probem, sciendum, nos non penere per omnia
 sunt Logicae Ens ratioe sumptum in tota
 sui latitudine quatenus est extra ratioe

Ens duplex.

complexivum

Obm ens raris, disj,
festum dr.

complexib, qd sunt multa entia raris, qd an
legitima non fuerunt, ut negatis, privatis
et relatis aliquibus & mera ficticia.
Sed ens raris logicum seu disjunctum. hanc
Aptum ad disjunctum, quod ens raris fuerit
e. defio, simis et argtas. Item raris generis
et spm, fti et pta, quia raris utp badium
sunt entia raris logica.
Inferet hanc contraria ex procedenti by. si stm
fuerit logica non sunt nec, neq nra
reales stm se considerata: neq argtas,
neq ftygmy, nec mody simis stricti
accepty p sepe, simis et argtas; neq, et
ipsa opus mty stm entitatem p
accepty, nihil aliud relinq qd pnt asig
nan p stm eig fuerit, quam forma illa
logicalis, quam logica intencit intro,
Incere in opus mentis; qd forma cum fuit
qd raris fuerit sumptu, et ad disjunctum
apta, vete dicta in contraria stm
fuerit logica esse Ens raris disjunctum.
Conueniant qdem res in hanc qd accepty
mri mty non considerent a logice stm sua
naturalitatem, ut supra dictu e. sed in qtm
substant formis istis logicalib: hanc, in qtm
sunt disjuncti in forma defio, simis et ar
gtas. Disjunctum tunc de his formis et de hanc
disjuncte conceptum. aliis dicentib, esse ens
reale. aliis non reclamantib, esse tm ens raris.
quod et probatur tales se. formis esse qd raris
et non

et non raris
formis, ne
tm hanc
non pnt
in pnt
reale qd
hanc
hanc, sed
qd aliis
tabem
non e hanc
p disjunctum
mri mty
non mri
hanc pnt
rate. n. g.
ad illa pnt
mri mty
et contra hanc
tm p. sed
hanc. qd
qd dicitur
extrinsec
tm pnt
nihil reale
hanc
nihil reale
tm in
hanc, si
quam
regulas
dicentur

et non reale. Si essent entia realia facta
 formae, vel essent substantia vel accidentia, non
 in homine pot. dici; qd non sunt entia realia.
 mai. patet: qd ens reale admodum sibi dis-
 tin. substantia et accidentia. p. hoc min. visus
 videtur p. via qd commenta, et max. si forma
 huiusmodi esset accidentia alij, esset qua-
 litas, sed non e. qualitas, qd. p. hoc min.
 qd alias in conceptibus nostris p. hoc illa quali-
 tatem requirit distincta qd. am qualitas y
 non e. dicendum. p. hoc hoc. Conceptus mentis
 p. distinctionem illam logicam nihil accipiunt
 intrinsicè illis inherens. qd. formae illae
 non sunt qualitates reales. consequenter po-
 tet. p. hoc aut. Nam p. hoc q. isti conceptus, aut
 rati. n. g. accipiunt ab intellectu et considerantur
 ab illo quatenus exprimentur essentiam hanc, ita ut
 unus determinat alium p. modo extra hentis
 et contrahibilis, hnt formam logicalem se,
 tis se: sed hoc nihil reale intrinsicè e. in
 illis. qd. p. hoc min. qd. conceptus accipit vel
 considerari hoc vel illo modo. e. denominatio
 extrinseca nihil reale ponens in illis, siudi-
 tem considerari vel concipi tali vel tali modo
 nihil reale pot. in illo; qd. et in conceptibus esset
 tali vel tali modo distincta vel accepta
 nihil reale ponet. Probatur ulterius q. illa
 disto in forma logica p. p. sine sumpta non
 active, sed qd. ratio hanc in conceptibus fructu
 quam directivè p. omnia bona in se
 regulas logicæ, distincta e. sup. ad membra
 dividenda, et respectu illorum e. tota q. d. am
 pote

disto p. sine
 sumpta e. ens
 ratio. q. p. tr.

potentiale. sed hoc non datur a parte rei
 go nec supra passiva logica est qd
 reale. probat numer. in re non datur totum
 potentiale, nec datur a parte rei vado qdam
 ens et superior ad singularia, ut patet, qd
 oia a parte rei sunt singularia: go si hoc
 forma non reperitur nec potest reperiri a par-
 te rei, supra certa illa passiva est ens
 raris. hoc vado probat de ente de qly agit
 logica p se. qd oia sunt infra raris, ut
 esse univertale, esse genericabile, esse per se
 mentu. q existit in collocat superioru et in-
 ferioru further nihil e a parte rei, go lo-
 gica tm agit de talibz entibz raris. et go
 oim fronte logica est ens raris dixer hinc.
 Probatur contrus. Ens raris logica tollit sua
 opam et proprietates demonstrabiles, go e oim
 fronte alienig scia, sed nulla alia scia datur
 q de hoc obo disputet, ut si unu venti per
 singulas suas patebit, quam logica,
 go logica probabit hoc ens raris p obo fronti.
 competunt siqdem ipsi p proprietates ois,
 quas debet habere oim fronte alienig scie.
 vae n. illis quiderat logicis nostris q ceptu
 et nas vemu in qtu si. substaut tali netali
 forme qe ens raris.

Oim fronte logi-
 ca e ens raris.

probatur.

Conclusio Sexta

Ras frontis sub qua logica e ab-
 stractio ab oi ma tam sensibili,
 quam

quam
 Opato m
 go et il
 illas, p
 conatus
 Oici
 lates de
 ois p
 cuius p
 les, p
 entia real
 go. non p
 in opo on
 non se
 di p
 p
 q
 ens raris
 P. N
 las esse
 P. O
 eta, non
 probat n
 ig raris
 q tu p
 ab illo.
 dem raris
 Oificies
 aliquem
 d'p

quam intelligibili. Probatur *verè*.
 Opus mentis sunt abstracta ab *ei* *māa*.
 qd et id qd *grēp* illas, sed *ens* *rātis* *grēp*
 illas, qd *entis* abstracta ab *ei* *māa*. Hanc
constitutio *latij* *explicabitur* *infra*.

Obiicies *10*. *Ens* *rātis* *nullas* *hēt* *pprietates*
demonstrabiles. qd de illo *nulla*
erit *scia*. *patebit* *grēp*. qd de *rātis* *sti* *ali*
cuic *scia* *ē* *habere* *pprietates* *demonstrabi-*
les, *q̄* *pat* *ans*. *vel* *n*. *illā* *pprietates* *q̄* *scit*
entia *realia*, *vel* *entis* *rātis*, *neutrū* *q̄* *scit*.
 qd. *non* *primū*, *alias* *pprietates* *ex* *cederent*
in *op̄tione* *ipsam* *op̄tam*, *q̄* *scit* *negl*.
non *secundū*, qd *hec* *modo* *pprietates* *non*
distinguerentur *ab* *op̄tis* *q̄* *q̄* *tra* *rationem*
pprietatum, *q̄* *debent* *in* *scit* *q̄* *scit*.
 qd *vero* *non* *distinguerentur* *q̄* *pat*. qd *unū*
ens *rātis* *non* *distinguitur* *ab* *alio*.

R. *Negō* *ans*. *in* *op̄tione* *scit* *illā* *pprieta-*
tes *ē* *entia* *rātis*, *ad* *hūic* *impugnāem*.
 R. *Res* *pprietates* *reales* *debent* *distingui* *ab*
op̄tis, *non* *vero* *pprietates* *demonstrabiles*, *vel*
patebit *in* *op̄tis*, *de* *quo* *vere* *demonstrantur*
ē *q̄* *scit* *ones*, *q̄* *scit* *scit* *non* *bonū*.
 qd *in* *pprietates* *nulle* *modo* *distinguntur*
ab *op̄tis*. *et* *ideo* *vocantur* *demonstrabiles*. *et* *eadē*
dem *rātis* *ē* *in* *pprietatib* *entis* *rātis*.

Obiicies *20*. *Nullum* *ens* *rātis* *pot* *conferre*
aliquem *op̄m* *realem*, *sed* *q̄* *ceptis* *mentis* *vel*
dispositi *in* *forma* *logicalem* *q̄* *venit* *op̄m*
rea

eodem modo illi ut dispositi non erunt ens
 vane sed reale. Et ergo dispositio illa propria
 conceptum non erit ens vane. mai: gratel
 q' b'at' mines. acty q' missam causant fieri
 habitum habitus sed habitus fieri q' est realis
 ergo illi acty ut sunt dispositi in firmam
 syllogismum causant utique est reale.
 quare patet. nisi n. dispositio nocent tales
 concepty in forma syllogismi omnia generant
 habitus fieri. Remota et habitus in clinat ad
 tales acty bene dispositos, ergo ab illis ut bene
 dispositis sunt causaty. quare e' evidens
 q' habitus inclinat ad illos acty q' ly sunt
 causaty.

P. Concedendo mai: et distinguendo min:
 sed concepty mentis bene dispositi cau-
 sant est reale mater sumpti q' e' ubi
 min: mater nego min. hanc, ipsa aut,
 hoc conceptum recte et ordinate dispositum,
 causat est reale, non tu ipsa dispositio, vel
 forma, quam tunc causare pot' talem est.
 quod patet apert: si n. illa forma ponit
 in aliis acty non ita clavis et evidenter
 non generabil' fieri. Verum tu q' tales
 concepty non possunt generare scientiam
 habitum abiq' tali dispositio et directione, ipsa
 tu directio et dispositio non causat, sed li modo
 q' dam finis vero petity, ut habitus fieri
 h'ic causat, q' nemini min' est videri
 ens si: acty vane vero q' ad p'ductionem
 alium est realis. Est n. huius rei clarissim' hab

habent in nobis significatiuis q̄ certe
aliquem realem esse p̄ducunt dū po-
tas movent; talem vero esse realem p̄du-
cere non possunt si careant sua figura
q̄ figura ut in sumulis diximus, folio. 30. Et me-
rum ens raris; vero ta petitur ut uoces mo-
ueant potius, si n. nullam habent figuram
neminem ad aliq̄d accipientem mouerent.
Item q̄ta inueniens q̄ ens raris y currat
ad aliquem esse realem, non ut caa in
fluens, sed ut conditio, vero petita ut
talis esse p̄ducatur. q̄ta q̄ta, q̄ illud di-
stio p̄ducit esse realem, si p̄m̄gnendū ē,
ut caa influens, negat p̄mo. ut conditio
et modo caa, concedit. q̄ta ens reale.
neganda ē consequa.

Obiicies 30. Tractare de ente raris p̄re-
fert ad metaphisicum, q̄ non ad logicum.
Et q̄ ens raris non est esse logicum. potest
graua. istae duae sententiae distingunt, q̄
non tractabunt de eodem esse. ens p̄m̄.
metaphis tractat de ei ente, q̄ de de ente
raris.
R. Distinguedo ens. tractare de ente
raris spectat ad metaphisicum, eo modo quo
ad logicum, nego ens. diuerso modo con-
cedo ens. q̄ non est esse logicum
nego consequa. Metaphis n. tū q̄ fide-
rat ens raris esse suam suū substantiam ap-
parentem, vel quatenus ē q̄dam modo
ontis realis; non tū quatenus illud qua-
tenus q̄ducit ad uentatis conditionem
qua

Nota 70. Unitatem specificam aliquid
 fieri debere desummi ex obto fuiti illius, ita
 ut quod ratio fuitis est una spe, scilicet quod est
 una spe. Cum vero ut dicitur in dupli-
 catis in obto reperitur, ratio scilicet quod et sub
 qua. non facit esse ad unitatem specificam
 scilicet, si ratio fuitis quod, tunc fuerit una, sed
 et potest ut ratio fuitis sub qua, sit una. Ratio
 fuitis quod, est obto nihil est aliud, quam ipsa
 species scilicet quod in tali scilicet explicatur, aut de
 qua proprietates demonstrantur. Ratio vero fuitis
 sub qua est immaterialitas, vel ut alii vocat,
 abstractio à materia, et vocat immaterialitas
 ratio fuitis sub qua scilicet aliquid, quod cum
 inchoat sit potest quodam immaterialis et spiritualis,
 et inter obto et potest debent esse quodam pro-
 pter, hoc abstractio à materia vocat ratio sub qua,
 quod sub tali modo fertur inchoat in obto scilicet.
 unde supra dictum est, rationem fuitis sub qua, esse
 modum quemdam quo habetur vel potest fieri
 obto attingit. Et ita ratio fuerint diversae in
 materia, vel diversae abstractiones à materia,
 diversae quod, et distinctae omnia scilicet. quod
 cum verum habet in obto scilicet, in logica quod,
 ut verificetur oportet, quod in suo obto hanc dupli-
 cem quod, habet rationem scilicet et sub qua, Ratio fuitis
 quod est logica explicatur à dubio precedenti.
 Ratio scilicet et species obto ratio dispersum de quo
 demonstrat proprietates. Ratio fuitis sub qua
 est separata

Separatis ab ea materia tam sensibili quam intelligibili.

Nota 20. Ad habitum scientificum vel cognitivum scientificum requiruntur plures species ordinatas, quod tamen species ordinatae non sunt extra ipsam formam, sed potius forma et qualitas quaedam qua interius inclinat ad ordinandum ad se ipsum aliter contentus per suas causas seu rationes fontes deductas, quod requiruntur plures species ordinatae quaedam ad formam, patet. Quia quae sunt plura non sunt in unam rem specie et eundem, nisi inter se ordinantur, ut in partibus domus non sunt ordinare domum, nisi ordine quodam disponantur, sed plures species ordinatae in una forma quae una specie. ergo illae debent ordinari quaedam inter se dispositio. probat ista ratio: ad usum huius contentus scientificum, ergo hoc est visibile, et eorum plures species, hoc est: autem rationis, et visibile. ergo non debent confundi poni sed ordine quodam eadem unari. Quod vero ipsae species ordinatae non sunt ipsa forma extra probat. Scientia et habitus cognitivi per se demonstrant, ergo quod distincta a demonstrant. atque demonstrant nihil aliud quam species ordinatae. ergo forma et quod distincta a specie ordinatae, et ergo scientia, non quod extra species ordinatae. His propter magis patet,

Conclusio prima

Logica

Logica
com
una m
tto in
Probatur
unitatem
autem dicitur
numerus
dicitur dicitur
dicitur dicitur
ex te. pe
omnibus
propter
quodam

Logica
Probatur
thema
qua, illi
circa tale
qua logi
propter
fontes
non propter
seu ab ip
quam in
non est
ergo minus
Nota in
thema

Logica habet unitatem numeri,
cum à subiecto, ita quod illa sit
una numero, q̄e in unico numero
s̄to intensionis.

Probat̄ur Conatus. et accidens desumit
unitatem numericam à s̄to. sed logica ē
accidens, q̄o et desumet suam unitatem
numericam à s̄to. Probat̄ur major. Et acci-
dens desumit suam entitatem à s̄to, q̄a acci-
dens ē ens in alio, q̄o et desumet unitatem
ex s̄to. patet sequētia. Quia unitas fertur
entitatem. minor patet. Et n. logica in
prædī camerito qualitatis, q̄o ē accidens
quoddam.

Conclusio secunda.

Logica ē una s̄te infima sc̄ia.

Probat̄ur huc Conatus q̄ eor̄s ē in schola D.
thomæ. Vbi ē una s̄te r̄o factis q̄, et sub
qua, ibi et̄e una s̄te sc̄ia, q̄ versatur
circa talem r̄atem. sed r̄o factis q̄, et sub
qua logica ē una s̄te. q̄o logica erit una
s̄te sc̄ia. major ē eor̄s. patet minor. r̄o
factis q̄, logica ē ens r̄o distinctum, et
r̄o factis sub qua se omni mōda imatitas,
seu abstracto ab oī mōa tam sensibili
quam intelligibili: sed hæc ē una s̄te r̄o
nec oī simili pot̄ in plura principia facta
q̄o minor vera.

Nota h̄ic, nos non accipere logicam in
totam sui latitudine quatenus amplit
propria

propria et opiniones, si non sunt una sunt,
 sed plures, sed accipiuntur tam quatenus
 ambigunt conclusiones demonstrabiles de suo
 obiecto et de aliis subordinantibus illi. et probat.
 propria cognoscuntur per habitum sui maiorem
 principalem et diu solet intelligitur,
 conclusiones vero cognoscuntur per scientiam, sed
 intelligentia et scientia sunt differunt, igitur logi-
 ca quatenus ambigunt propria et conclusiones non
 erit una scientia. Deinde in logica dicitur
 multae opinioniones quibus assentimur non
 habitum scientiam si in logica, sed per habitum
 opinionatum. Opinio autem et scientia non sunt eiu-
 dem scientiam cum habeant diversa media
 procedendi. igitur logica proprie in tota sui
 habitudine non est una, sed plures scientiam.

Conclusio tertia

Logica est una simplex qualitas et
 unus simplex habitus.

Probatum ratione. sicut se habet potentia ad sua obiecta
 ita et habitus. si potentia manens una et ea-
 dem simplex qualitas potest attingere diversa
 sua obiecta mater, sumat in illis obiectis finem
 rationem unum. igitur et habitus manebit idem in
 ratione qualitatis, obiectum si habeat plura
 obiecta mater, unum illa sub una ratione finem
 attingat. mai. patet. quibus minus. nostra potentia
 intellectiva manet eio eadem in ratione qualita-
 tis, licet plura obiecta attingat, igitur minus vera. con-
 sequens bene inferet, si non deberent poni plures
 habitus huiusmodi pro pluralitate obiecti.

Contra 4.

Co
 Logica
 realis
 ficta
 sine
 quant
 Ante
 quas
 non
 p
 aucto
 sine
 p
 h
 tali
 dicit
 fuerit
 logica
 imi
 p
 p
 sine
 Nota
 p
 p
 illud
 in
 ad
 h
 p
 p
 p
 p

Conclusio quarta
 Logica artificialis & simpliciter
 necessaria ad res factas, quae more
 facti procedunt; sine facti se totas,
 sine facti aliquas partes tm su,
 manentur.

Ante huius p[ro]p[ri]etatis conuenientem Nota 70. Alii,
 quas facti rep[er]i. q[ui]dem facti nuncupant
 non tm more scientifico procedunt; hoc, non
 procedunt artificiose definiendo, sicut deinde,
 arguendo, aut p[ro]bando rem q[ui] deductio[n]em ad
 sua p[ro]p[ri]a, sed vel p[ro]p[ri]etatem p[ro]p[ri]am
 p[ro]band, auctoritate legum, decretum, ut in,
 respondentia; aut euidenti ipsiq[ue] rei clari-
 tate: et ad tales facti quae hae metat[er] p[ro]-
 cedunt, non e[st] vera logica; cum multi olim
 fuerint et forte adhuc nonnulli sint, sine
 logica in finis h[uius] facti fuerunt excellentis,
 finis. Contra 70. nota intelligit de illis facti
 q[ui] more facti procedunt. ut sunt p[ro]p[ri]a, meta,
 p[ro]p[ri]a, et alia.

Nota 20. Duplex aliq[ui]d p[ro]p[ri]e dicitur. n[on]n[on].
 70 facti quid. 20. simpliciter.

De facti facti quae, vel ad meli[us] esse de
 illud, sine quib[us] finis haberi pot[est], comedi[us]
 tm habere[re] per illud. ut e[st] q[ui] de necessitate
 ad agendum iter, non simpliciter, sed facti p[ro]-
 h[uius], ad meli[us] p[ro]cedendum.

De facti simpliciter illud e[st] sine quo
 finis haberi non potest. ut e[st] q[ui] ad p[ro]p[ri]am.
 Dan

Jam vitam te nery fuptr, qd sine uto
 vita dicitur qvernari nery. et de hac rā ne
 apitate intelligitur et nostra conctus. pta
 tury, hac unica rāe. Ad habendam sciam
 inesse sciam, normā e habere tam eviden
 tiam frequentis, tam evidentiam bonita
 tis consequentia. Sed hanc evidentiam non pot ha
 beri sine logica artificiali, qd logica arte
 finalis e fuptr vera ad acquirendam aliquā
 sciam. ma: pbat ex arte, post. cap. 7. Vbi
 dicit ad hoc ut qd scias petis ut cognoscas eam
 p quam velle, et q non obtingat huc aliter
 se habere; sed hoc non pot fieri nisi qd agnos
 cat evidenter vim illam, seu veritatem q se
 qua, qd mai. vera. pbat minor. ut habeat
 evidentiam veritatis sequentē e normā illam
 reducere ad propria bonae sequentia p q illi
 bonitas evidenter cognoscatur, sed hoc non pot fieri
 nisi abq logica artificiali, qd logica artificia
 lis erit fuptr vera ad alias scias. pbat
 qd mai. vera. hanc reducere ad prima propria
 bonae sequentia qd sunt dici de ea, et dici de nul
 lo, debet fieri per aliquam formā demonstrati
 vum, sed abq logica artificiali non pot fieri
 hanc reducere. qd. pbat minor. hanc reducere
 e ab aliquo habitu, cum p solum lumen natū
 non posse fieri, sed non e ab habitu metaphisice
 nec pthica, nec thologia, qd ab habitu logica
 et qd logica artificia lis erit fuptr vera ad
 acquirendas alias scias inesse scia.
 Diximus in conctus, sine fctm se totas, sine fctm
 aliquas tm partes sumant, contra quasdam
 q scias fctm statum aliquem imperfectum,

hoc e

hoc e
 abq logi ca
 contra ho
 nisi forte per
 m
 pta artifi
 pbat n. qd
 quod rāe
 mae aliq
 logica h
 rāe h
 pta artifi
 sequentia
 hanc et c
 fctm res po
 fuptr hanc
 rāe ali
 ex ut q m
 viny fctm
 qd mai. vera
 qd nery
 qd nery
 anm fctm
 chm fctm
 qd pbat
 fctm cam
 p fctm ab
 fctm ne
 fctm et c

hoc, sicut nam, vel alteram demonstrarem
 abq; logica artificiali posse acq; arbitrari.
 contra hos arguit efficaciter ratio nostra proposita
 nisi forte per statum imperfectum scire intelloyant
 imperfectum modum demonstrandi, quem abq; lo,
 gica artificiali haberi posse facile quod magis.
 potest n. quoniam, hoc quantumvis rusticum ex ipso
 quod ratiis sit, per logicam naturalem intem se. for,
 mare aliquos syllogismos abq; eo q; penetret artificia
 logicalia, tales n. syllogismi non penetrant gene,
 ralium sciam respectu talis sti, q; caret lo,
 gica artificiali, q; sola docet quia rati con,
 sequa bene inferat in similibus demonstrantib.
 Hanc et contrariam intellige non de logica
 sicut res partes quas obinet; sicut partem n.
 sophisticam non videt sicut vera ad acq,
 rendas alias scias, sicut sit multum utilis, ut
 ex his q; in summo libro ultimo. fol. 310. de,
 cimus facile constare poterit.

Quare in q;nto logica sicut partem logicam
 sicut vera. R. Logicam sicut illam partem
 esse veram ad concludendas opinionones ali,
 anum sciam. p. ad cognoscendam con,
 trariam syllogismi p; probabilis petis ut cognoscatur syl,
 logis p; probabilis, sed hoc non potest cognosci nisi
 p; logicam sicut illam partem sophisticam,
 q; sicut illam erit vera. p. ma: ad habenda
 sciam nemo e cognoscere vim demon,
 stratis et limitatem sequa, q; et ad ha,
 ben

bendam opinionem accepta sibi nemini erit
 cognoscere vim syllogismi probatis.
 His adde quod logica sicut quae tractat p[ro]p[ri]a
 sicut p[ro]p[ri]a sit vera ad legem q[ui]a derivata sicut
 statum p[ro]p[ri]a, nisi n. q[ui] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 demonstrans et bona q[ui]a non poterit ulla
 demonstratam per quam generat sicut in eo
 sicut affermare, licet n. sit matter p[ro]p[ri]a
 facere demonstratam, non tu fructus, hodie
 cognoscendo enim syllogismi sicut demonstra,
 sicut reducendo ad p[ro]p[ri]a bona q[ui]a, ex
 q[ui]a erit inferat logicam esse p[ro]p[ri]a ad sicut.
 si n. logica e[st] ad o[mn]es sicut q[ui]a dicitur in
 vero esse p[ro]p[ri]a vera, certe ante eos erit am.
 p[ro]p[ri]a sicut via ad h[er]m.

Conclusio Ultima

Finis logicae voc.

Finis proximus et intrinsecus logicae docen-
 tis e[st], cognitio sui obiecti. Ob[er] Con[tra].
 Finis intrinsecus sicut p[ro]p[ri]a e[st] cognitio
 sui ob[er]. sicut logica docens e[st] sicut p[ro]p[ri]a
 q[ui]a finis illig[er] q[ui]a et intrinsecus erit cognitio
 sui ob[er].

Ob[er]ies sicut si aut distinctio p[ro]p[ri]a sicut,
 sicut defunctis ex p[ro]p[ri]a distinctio ob[er]
 ita et unitas, sicut logica non tollit unum p[ro]p[ri]a

dicendum quod quodammodo autem graves
 in ipse S. Thomas vocant suam collectio-
 nem multum speciem, loquuntur de sua
 fundamentatiter, non propter aut propter
 quasi quod sua sit est ipsa collectio.
 sed quod supponat talem collectionem in
 eam a fundamentum.

Obiicies 3°. Multi asserunt, et
 eodem profertissime alias suas absque ulla
 cogitatione logica. quod logica non est propter
 vera in sequendas alias suas. quod
 patet. Illud n. de propter verum ad aliud
 sine quo id esse haberi non potest. sed propter
 aut de peccato, et ut historia referunt
 asserunt a plurimum moralem a logica cog-
 nitione distinctam. Item de Hypocrite referunt
 historia quod fuerit medicus excellentissimus
 absque logica. quod aut verum.

R. Exe probatur illis res arguere relatas
 habuisse eodem suas illas, sed non in ipse
 sua propter et profecto, sed factum multum
 et in profecto, verum non sentitur loquitur
 de sua consideratis in ipse profecto sua, quare
 nihil contra nos. Et huc de Quastio
 omnibus Proximalibus dicta, et abso-
 luta in ipse facto die S. P. N. Bene,
 dicti Monachum Patriarchae, sufficiant.

anno. 1629.

Index
 Omnium Dubiorum et Conclusionum
 in Quaestione prima
 Proximali comprehensarum

	Paginâ
Dubium 1 ^m . Vtrum datur aliqua facultas que nomine Logica nuncupetur.	323.
Conclusio 1 ^a . In quocumq; homine datur logica naturalis.	327.
Conclusio 2 ^a . Præter naturam logicam datur et in aliis q; hiey Logica artificialis.	325.
Dubium 2 ^m . Vtrum Logica sit Scientia vel Ars. Et an sit Realis vel Rãtatis	330.
Conclusio 1 ^a . Logica docens est vere et pprie Scientia.	332.
Conclusio 2 ^a . Logica docens s;tm partem etiam Topi- cam et Sophisticam e; vere et pprie Scia.	334.
Conclusio 3 ^a . Logica utens quatenus utens non e; Scia.	334.
Conclusio 4 ^a . Logica non s;tm e; Scia, sed et ars s;tm qd et similitudinarie	336.

339. ^{Conclusio 5^a}
Logica non est sua Rationis sed Rationis
^{Dubium 3^m}
346. Utrum Logica sit sua speculati-
ua vel Practica.
353. ^{Conclusio 1^a}
Logica docens & vere et simpliciter
Scientia speculativa et non practica.
- ^{Conclusio 2^a}
Logica non est simul practica et
speculativa.
355. ^{Conclusio 3^a}
Logica utens et etiam habet speculativam
^{Dubium 4^m}
362. Quid et quotuplex sit Ens
Rationis. Quomodo fiat.
Et quae Causa illius.
- ^{Conclusio 1^a}
367. Essentia entis ratio in eodem quod
habeat tantum esse obiective in
intellectu.
- ^{Conclusio 2^a}
369. Ens ratio dividitur primo in illud
quod habet fundamentum in re. Et
in id quod non habet fundamentum in re.

Conclusio 3a.

Ens raris sicut nec veram nec realem habet evidentiam, ita nec veram nec realem alii cuius causa influxum potest terminare.

371.

Conclusio 4a

Ens raris fit per cognitionem intellectus qua res aliter ac in se sunt cognoscit, ita in quod ens raris tunc habeat propriam et effectam existentiam, quod cognitio non ad fundamentum, sed ad ipsum ens raris ex fundam menti cognoscere resultans terminatur.

372.

Conclusio 5a.

Ens raris non cognoscitur per propriam speciem impressam ab ipso causatam. nec et per speciem expressam entis realis. sed cognoscitur per speciem expressam propriam, median, te tu vel concurrente specie tam impressa qua expressa entis realis.

375.

Conclusio 6a

Causa entis raris in intellectu humano nec ab ulla potentia tam externa qua interna ab intellectu distincta potest causari ens raris, nisi in quantum participet ab intellectu. nec ipsum intellectus divinus potest facere ens raris; nec angelicus nisi in illis quod non ad se clarum et comprehensibile cognoscit.

376.

Dubium 5m

Quodnam sit Obiectum Logice.

380.

383. Conclusio 1^a.
Obiectum formale et adaequatum Logicae
non sunt voces.

384. Conclusio 2^a.
Neque natura realis sunt Obiectum
formale et adaequatum Logicae.

384. Conclusio 3^a.
Obiectum formale et adaequatum Logicae
non est syllogismi, nec demonstratio, nec argu-
mentatio nec modus differendi stricte sumptus.

385. Conclusio 4^a.
Obiectum materiale remotum Logicae
sunt omnes res mundi. Tres vero quibus men-
tis formam realitatem considerata sunt
obiectum materiale proximum.

386. Conclusio 5^a.
Obiectum formale et adaequatum
Logicae est Ens reale distinctum.

389. Conclusio 6^a.
Ratio formae sub qua Logicae est ab-
stractio ab omni materia tam sensibili,
quam intelligibili.

393. Utrum Logica Dubium omnium
quod ad alias suas referatur. et quod finis illius.

396. Logica habet unitatem numericam, a se, ita quod illa sit una
numero, quod in uno numero habet inhaerentis.

396. Logica est una pars infima scientiae. Conclusio 7^a.

397. Logica est una simplex qualitas, et una simplex habitus.

398. Logica est propter vera omnia suas partes.

401. Finis pro et ratione per se Logicae docentis et Cognitio
sui totius.

QUEST
DE IX

LIBRIS

MVA

Dubium

Con
Vnde